

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 45.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
—
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 493
Podružnice: Maribor, Barvarova ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
—
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.849 - Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 9. junija.
Klerikalci se silno boje nedeljskega shoda SDS v Metliki, na katerem bo govoril Svetozar Pribičević. Zadnji »Domoljub« je porabil malone celo stran za to, da je priobčil proti tej prireditvi pobesnelo hujskajoč članek. Vse škrpice je nategnil skofov tedi, da bi odvrnil Belokranjce od udeležbe na shodu samostojnih demokratov.

SLS, ki je spravila slovensko ljudstvo s svojo nesrečno in škodljivo politiko na rob gospodarskega propada, ima sicer vzroka dovolj, da se boji svobodne in resnične besede ter da trepeče pred ljudsko sodbo, a zanimivo je iz »Domoljubovega« strahu ugotoviti, kako globoko je že padla vera ljudstva v klerikalno stranko. Višek slabosti nekaj vsemogočnega SLS je, da se morajo klerikalci danes proti shodu SDS boriti z najostudnejšimi sredstvi laži in klevete. Skofov list bruha proti Pribičeviću in Žerjavu strup in ogenj ter in naskakuje kot centralista, denuncijanta, brezverca ter povzročitelja splošne bede!

Belokranjec opisuje »Domoljub«, kako je bilo včasih, ko je deželni zbor in odbor gradil v Belokrajini ceste, vodovode, pomagal pri vinogradih, svinjarih itd. »Sedaj pa že osem let stoji vse delo.« Z nekako naslado so centralisti odbijali vse zahteve Slovencev, zato smo gospodarsko onemogli. »Sramota očividno ne poznajo klerikalci nobene več. Kdo je neprestano zahteval oblastne in srezke skupščine in kdo je vse storil, da jih še nimamo? Historično dejstvo je, da so v največji nesrečo za državo in ljudstvo naš radičevci in klerikalci s svojo razdiralno in telebansko politiko ovirali ustanovitve oblastnih samouprav, ki so po vidovdanskim ustavi predvidene s širšim gospodarskim in socialnim delokrogom in večjo avtonomijo nego bivši deželni zbori. Sedaj pa imajo klerikalci drzno čelo, da tožijo, da oblastne skupščine ne delujejo ter da po krivdi drugih gospodarsko delo v pokrajini že 8 let zastaja. Krokodilove solze pretakajo nad gospodarskim delom deželnih zborov in odborov isti klerikalci, ki so sami razpustili deželni zbor ter sami odpravili deželni odbor in ki niso nič hoteli slišati o njega zopetni vzpostavitvi, akoravno je naš »centralist« Pribičević v to privolil!

»Niti Slovenci ne smemo več biti!« vzklika »Domoljub« pri tem ponavljajo laž o pismu dr. Žerjava, ki ga je pisal dr. Ninčiču radi g. Barleta in v katerem pravi, da je dr. Žerjav govoril, da imajo Slovenci »samo svoje narečje, ne pa pravega slovenskega jezika.« Opozorili smo že »Slovenca«, da je doktor Kulovec s svojim podpisom priobčil falzifikat dr. Žerjavovega pisma. Za »Slovenca« pa sedaj na podlagi tega falzifikata trošijo laži o dr. Žerjavu in njegovem pismu še ostali klerikalni listi, menda v dokaz, kako izprijena je klerikalna morala in nesposobna vsakega poboljšanja.

»Domoljub« nadalje piše, da »hočejo liberalci z državnim edinstvom črniti, grditi, posovati in jih (Slovence) denuncirati pri odločajočih krogih v Beogradu.« Vsaj Belokranjecem bi »Domoljub« ne smel pisati o denuncijantstvu! Mnogi izmed Belokranjcev so bili med svetovno vojno zaprti radi klerikalnih denunciantov in sleherni Belokranjec ve, da je bil na ljubljanskem Suhem Bajerju ustreljen tamonji domačin Kromar baš radi klerikalnih denunciantov. Denuncijanti so doma med klerikalci, ki sistematično goje hinavščino in svetohlinstvo, iz katerih izvira denuncijantstvo.

Kako na slabih nogah je politika SLS priča zlasti tudi dejstvo, da straši »Domoljub« Belokranjce z »brezversko zastavo«, ki jo klerikalci potiskajo v roke Svetozarju Pribičeviću in dr. Žerjavu. Klerikalci bodo tako dolgo zlorabljali vero v politične svrhe, da ljudstvo politikujočim duhovnikom tudi v verskih stvareh ne bo nič več verjelo, kakor jim že danes nič več veliko ne veruje v političnih stvareh. Logika je preprosta: Kdor slepari v politiki z vero, je slepar v politiki in veri! Mnogi Belokranjci so »Amerikanci«, ki so malo več sveta in ljudi videli kakor pa samo plot kranjskih kaplanov. Zanimivo je, da se bo shoda SDS v Metliki udeležilo tudi nekaj narodnih duhovnikov, ki se zavedajo kaj je njihov vzvišen poklic in kredo ljudstva. List, ki se tiska v tiskarni ljubljanskega škofa, bo zato kmalu s svojo »brezversko zastavo« na laž postaviljen. Ljudje se od dne do dne bolj zavedajo, zakaj jim je mati rodila tudi možgane v glavi.

»Šest let na vladi, uspeh — splošna beda.« Tako je! Šest in še več let že dopovedujemo slovenskemu ljudstvu, kako je pogrešilo, da je z volilnimi krogicami izročilo usodo Slovenije SLS. Še v nedeljo teden se je dr. Korošec na unionskem shodu trkal na prsa, kako da sme samo on govoriti v imenu celega slovenskega naroda. Po vsakih volitvah so klerikalci vpili, kako mogočna je njihova zmaga in kako so vse druge stranke vrgli v cestne jarke; sedaj pa, ko ljudstvo vedno strašnejše čuti na svoji koži dobroto politike klerikalnih poslancev, sta naenkrat Pribi-

Usoda davčne reforme

Za to seziyo zapečaten. — Odpor v radikalskem klubu — Poleg skupščinskega davčnega odbora še poseben radikalski klubski davčni odbor.

Beograd, 9. junija p. Včerajšnja odgovoritev sej odbora za preizkus zakona o izenačenju davkov na osem dni je izzvala vilo neugodne komentarje, ki so se danes nadaljevali. Splošno prepričanje je, da je usoda davčne reforme za to seziyo zapečaten. Glavni odpor proti novemu zakonu o neposrednih davkih izhaja iz radikalskih vrst, kjer se zlasti upirajo kmečki poslanci povznanju zemljarine in uvedbi osebne dohodnine. Situacija v radikalskem klubu je postala že tako kritična, da je morala biti za danes zvečer sklicana klubova seja, na kateri je finančni minister dr. Perić z obširnim ekspozicijem poskušal ublažiti nasprotstva. Dr. Perić je uvodoma povdarjal, da usrava predpisuje enakost davčnih bremen ter je navedel ogromno število različnih davkov v raznih delih naše države, kar je izzvalo škodljive posledice. Zakonski načrt vlade ne pretendira nikake radikalne davčne reforme. On ima značaj radikalnega izenačenja davčnih zakonov v naši zemlji ter ne ustvarja nikakih novih davčnih oblik. Samo za Srbijo, Črno Goro, Bosno in Hercegovino je davek na skupni dohodek novum. Minister je nato razložil pojedine davke, kakor jih predvideva načrt povdarljajoč, da projektirane davčne stopnje niso v nobenem slučaju previsoke. Po govoru

ministra dr. Perića se je razvila živahna razprava, katere so se udeležili poslanci Miletić, dr. Ivan Radonić, Popovicki, Aleksa Dodić, Andrija Protić in Kosta Mijkić. Govorniki so se sicer v načelu izjavili za izenačenje davkov, a so se zelo odločno protivi posameznim določbam zakonskega načrta. Posebno so se protivili poslanci seljaki. Tako je Miletić protestiral, da se uradniški favorizirajo na račun seljakov, poslanec Protić se je ostro izrekel proti obdavčenju hiš v Sumadiji, kjer se ne more ničesar več obdati. Predlagal je, da se izvoli v klubu ožji odbor, ki naj dela paralelno s skupščinskim odborom pri pretrusu tega zakonskega načrta. Pri vseh govornikih je se opazilo zelo ostro opozicijsko stališče, katerega tudi govor predsednika Uzunovića ki je bil primoran poseči v debato, ni omilil. Uzunović je naglašal potrebo, da se zakon sprejme, češ da ne prinese nobenih novih obremenitev. Zakon bo dober, ako se bo dobro izvajal, najboljši zakon pa ne velja, ako se izjva slabo. Zato je optimist in prosti klub, da zaupa vladi. Končno je radikalni klub v načelu glasoval za zakonski načrt, a je istočasno izvolil odbor 14 oseb, ki naj odreduje stališče radikalskega kluba pri specialni razpravi o zakonskem načrtu.

Trgovinska pogodba z Italijo sprejeta

Stališče samostojnih demokratov. — Vlada je predložila parlamentu tkzv. beograjske konvencije z Italijo

Beograd, 9. junija p. Današnje glasovanje o trgovinski pogodbi z Italijo je bilo politično jako zanimivo. Predvsem je potrdilo popolno kapitulacijo radičevcev v tem tako važnem vprašanju, s katerim so Radić in njegovi vezali svoj moralni prestiž. Danes pa je baš radičevski minister Krajač moral to pogodbo braniti in priporočati. Značilno je tudi to, da so se baš radičevci v relativno največjem številu udeležili glasovanja...

Silno se je blamirala tudi tkzv. ožja opozicija, ki je znova dokazala, da pri vsakem važnejšem vprašanju razpade in da nima nobenega pozitivnega, skupnega programa. Davidovičevci so skoraj vsi glasovali za pogodbo. To je na eni strani znak sistematičnega pribli-

ževanja te skupine radikalom, ki jo vabijo v vlado, na drugi strani pa posledica dejstva, da glavna odgovornost za nesrečne konvencije z Italijo pada na bivšo Davidović - Koroščevo vlado, pod katero so bile deloma podpisane. Davidovičevci so se nekoliko ženirali in so ostali dosledni (njihov klub je dal v tem vprašanju posameznim poslancem proste roke), dočim so klerikalci po stari navadi proglašali za sramoto, kar je baš njihova lastna vlada pripravila... Dosledno in trezno stališče so zavzeli samostojni demokrati, ki so se tudi kar najodločnejše postavili proti temu, da vlada onemogočuje parlamentarni pregled in presojo celokupnega aranžmana z Italijo s tem, da mu predlaga pogodbo takorekoč po porcijah.

Blamirana ožja opozicija

Stranke združene opozicije vsaka na svojo stran pri glasovanju o italijanski pogodbi.

Beograd, 9. junija, p. Ves dopoldan so se danes vršile konference dr. Ninčiča z voditelji opozicije, katere bi bila vlada rada pridobila za to, da bi glasovali za trgovinsko in plošno pogodbo z Italijo. Seja Narodne skupščine je pričela ob 11. Po uvodnih formalnostih, med katerimi je bilo tudi sporočeno, da je davidovičevski poslanec Živković odložil mandat, je skupščina prešla na dnevni red: razpravo o trgovinski in plošni pogodbi z Italijo. Minister trgovine dr. Krajač je v dolgem ekspoziciju branil pogodbo, češ da odgovarja tesnim odnošajem, na katere smo z Italijo navezani in da smo jo morali skleniti tudi radi tega, ker smo se že v Rapallu tako obvezali. (Posl. Trumbić: To ni točno!) Krajačev ekspoz je zbog svoje dolžine ubil interes zbornice in so se poslanci po vrsti umikali iz dvorane...

Za Krajačem sta govorila klerikalec Smodej in zemljoradnik Jovanović, naka je posl. dr. Grigsono v imenu kluba SDS podal sledečo izjavo: »Zvesti stališču, obeleženo v odboru, so poslanci SDS tudi sedaj mnenja, da se vsi predpisi in ugotovitve, ki regulirajo naše trgovinske in gospodarske odnose z Italijo, morajo pretresati skupno kot celota. Ker pa nam je zjutraj zunanji minister sporočil, da po morda danes predloži Narodni skupščini takozvane beograjske, a čez nekaj dni takozvane nettunske konvencije, si rezerviramo pravico, da od povdom razprave o teh konvencijah podamo vsestransko kritiko celote. Da se odklonijo slabe posledice tega delnega reševanja ter sprejemanja pogodbe, ki je zamisljena le kot del celokupnih pogodb med našo kraljevino in Italijo, obnavlja-

čević in Žerjav kriva »osiromašenja in propadanja Slovenije«. Ne boste več spomnili in varali ljudstva! SDS pravi: Dajte nam v Sloveniji vsaj polovico toliko kroglic kakor klerikalcem, pa boste videli kaj znamo! Dokler pa boste volili le 2 samostojna demokrata in 20 klerikalnih poslancev, pa nikar ne zahtevajte od prvih dveh, da delata čudeže. Narod spoznava resničnost teh besed in obrača hrbet klerikalcem. Zato tudi tolik strah med klerikalci in toliko obrekovanja poštenih in delavnih ljudi.

Metliški zbor Svetozarja Pribičevića bo klerikalcem znova pokazal, da jim ljudstvo obrača hrbet.

mo svoj predlog, ki smo ga stavili v odboru, da se odgodi pretresanje, dokler nam ne bodo predložena tudi zgoraj omenjene konvencije. A vsekakor odklanjamo odgovornost in bomo v načelu kakor tudi v podrobnostih glasovali proti.

Narodna skupščina je nato prešla k glasovanju in je bila trgovinska in plošna pogodba z Italijo na čelu sprejeta s 149 proti 28 glasovom, v specialni debati pa s 150 proti 29 glasovom. Predsednik Narodne skupščine je nato sporočil, da je minister dr. Ninčič predložil danes celo vrsto takozvanih beograjskih konvencij z Italijo.

Ob 1. je bila seja zaključena, prihodnja pa se vrši v petek dopoldne z dnevnim redom: Interpelacija dr. Sečerovala na ministre poljedelstva, financ in prometa o gospodarski krizi.

Klevetnik dr. Žerjava obsojen

Momčilo Ivanić je bil včeraj obsojen radi obrekovanja na tri mesece zapor.

Beograd, 9. junija p. Danes je vladalo v Beogradu veliko zanimanje za izid tožbe dr. Žerjava proti znanemu Momčilu Ivaniću uredniku »Radikala«. Sodišče je opoldne razglasilo sodbo, v kateri ugotavlja, da po stopanju dr. Žerjava kot ministra za šume in rudnike v zadevi pogodbe s tvrdko »Nihag« nikakor ni oškodovalo države ter da je rešenje dr. Žerjava popolnoma osnovano na zakonu. Momčilo Ivanić je kriv obrekovanja ter se obsodi na tri mesece zapor, 3000 Din denarne kazni in 2000 Din sodnih stroškov. Ivanić je izjavil, da se bo pritožil.

Obsodba klevetnika, ki se je očividno posluževal tudi natelecevanju svojih klerikalnih zavaznikov, je vzbudila v javnosti splošno zadoščenje.

Ljubezniva pošiljatev iz Zagreba

Beograd, 9. junija p. O priliki razvijanja zastave rezervnih oficirjev v Zagrebu je beograjski župan Bobić položil venec na grob Ante Starčevića, kar je izzvalo komentarje v beograjskih listih, ker je bil Starčević fanatičen srbofob. Redakcija »Balkana« je danes prejela iz Zagreba anonimno paket, v katerem se je nahajal — Bobićev venec. Priloženo je bilo pismo s podpisom »Smrt«, ki najodločnejše protestira proti skrunjenju groba Starčevića s srbskim vencom. Ako se še kak Srbijanec drzne tako postopati, se mu bo fizično pokazalo, kako Hrvati branijo svoje relikvije — pravi pismo.

Pred sklicanjem izrednega zasedanja v Zenevi

Radi dalekosežnosti vprašanja reorganizacije Sveta Društva narodov se bo vršilo izredno zasedanje Sveta še koncem tega meseca. — Sklepi študijske komisije. — Anglija ne bo podpirala zahtev latinske Amerike.

London, 9. junija. s. Zenevski poročevalce Reuterjevega urada izve, da je bila za 28. t. m. določena seja odbora za sestavo Sveta Društva narodov odgodena in da se bo pred sestankom Društva narodov v septembru vršilo izredno zasedanje Sveta, ki bo obravnavalo to vprašanje. Potemtakem ni prišlo dosedaj do nikakega sporazuma s Španijo in Brazilijo glede bodočih sestav Sveta Društva narodov.

Zeneva, 9. junija. s. Iz poučenih krogov se izve, da se bo Svet Društva narodov sestal koncem junija na izredno zasedanje, da pripravi sprejem Nemčije in da definitivno uredi vprašanje razširjenja Sveta. V prvem primeru gre za to, da dobi nemška vlada polno zagotovilo, da se bo sprejem Nemčije v septembru izvršil brez novih težkoč.

London, 9. junija. (Radio) Na seji gornje zbornice je poročal lord Cecil o delu zenevskoga odbora za reorganizacijo Sveta Društva narodov. Lord Cecil je izjavil: Odbor se je v mnogih vprašanjih sporazumel ter je sklenil, da se vsi števili nestalnih sedežev od 6 na 9. Imetniki teh sedežev se bodo volili za dobo treh let. Njihova izvolitev se bo lahko ponovila vsako leto. Po poteku funkcijske dobe morejo biti izvoljeni samo trije, in sicer le s privoljenjem plenarne skupščine Društva narodov z dvotretjinsko večino. Ostali po preteku prve funkcijske dobe ne bodo mogli biti izvoljeni za dobo treh let. Ta razpored bo omogočil vsem članicam Društva narodov, da se bodo spoznale s poslovanjem Društvenega Sveta.

Število sedežev v Svetu se bo pomnožilo

vštevili Nemčijo na 14. Ako pristopijo še Zedinjene države in Rusija, se bo zvišalo število na 16. Svet Društva narodov ostane maloštevilčen, toda druge poti ni bilo med nastalimi težavami.

Kar se tiče stalnih sedežev, se je sklenilo, da se to vprašanje odgodi na poznejši čas. Študijski odbor je bil soglasno mnenja, da bodo južnoameriške države zastopane le s tremi nestalnimi sedeži. Do tega števila imajo južnoameriške države sorazmerno popolno pravico. Južnoameriške države so si sicer pridobile mnogo zaslug v Svetu Društva narodov, toda radi velikih težav v evropskih vprašanjih je njih prisotnost eminentne važnosti. Sedanja rešitev vprašanja sedežev v Svetu ni definitivna, vendar ni bilo za enkrat druge rešitve.

«Times» pišejo glede španske zahteve po trajnem sedežu v Svetu Društva narodov, da je Anglija svoječasno podpirala špansko zahtevo, toda radi spremenjenih razmer je to postalo nemogoče. Španija in Brazilija sta sicer ugodni članici Društva narodov ter je njih nezadovoljnost v neki meri upravičena, vendar pa morata priznati, da je Društvo narodov storilo vse, da varuje njih dostojanstvo. (O zadržanju obeh držav v Zenevi poročamo spodaj. Ured.)

Berlin, 9. junija. (Radio) Po brzokavki iz Madrida je dal diktator Primo de Rivera v razgovoru z dopisnikom »Daily Telegrapha« razumeti, da bo Španija izstopila iz Društva narodov, ako ne dobi stalnega sedeža v Svetu.

Priznanje Društva narodov Avstriji

Svet Društva narodov je soglasno sklenil odpravo finančne kontrole. — Stališče Španije in Brazilije.

Zeneva, 9. junija. s. Prva točka dnevnega reda današnje seje Sveta Društva narodov je bila odprava finančne kontrole nad Avstrijo. Angleški zunanji minister Chamberlain je razpravljal o žrtvah, ki jih je prežvelo avstrijsko prebivalstvo. Povdarjal je, da ni mogoče dovolj visoko ceniti zaslug Avstrije, Društva narodov in generalnega komisarja dr. Zimmermanna. Kot naslednji govornik se je tudi zastopnik Italije Scialoja priključil čestitkam Avstriji. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je izrazil veselje, da je mogla njegova vlada pomagati pri delu za sanacijo avstrijskih financ. Francoški zastopnik Paul Boncourt je pozdrav-

ljal zblizanje Avstrije s sosednimi državami. Nato je bila resolucija o odpravi kontrole soglasno sprejeta. Zvezni kancler dr. Ramek se je v imenu avstrijske vlade zahvalil Društvu narodov in njenim funkcionarjem, predvsem pa komisarju dr. Zimmermannu.

Današnje javne seje se je udeležil tudi braziljski delegat Mello Franco, ki se dosedaj ni udeleževal sej. Španski zastopnik pa se je vzdržal vseh glasovanj, s čemur je hotel izraziti rezervirano stališče Španije do Društva narodov. Novinarjem je izjavil, da mu je njegova vlada prepovedala glasovati v Društvu narodov.

Burna seja praškega parlamenta

Komunisti in nemški nacionalci so hoteli s hrupno obstrukcijo preprečiti debato o poljedelskih carinah. — Predlogi opozicije zavrnjeni.

Praga, 9. junija s. V parlamentu se je pričelo danes posvetovanje o osnutku zakona glede uvedbe stalnih poljedelskih carin, ki so ga stavile češke in nemške meščanske stranke. Kakor so že socialistične stranke v odboru z obstrukcijskimi debatami zavlačevale rešitev predloga, tako se je tudi danes v plenumu pokazala burna obstrukcija, ki so se je udeleževali posebno komunisti in nemški nacionalci.

Takoj po otvoritvi seje je stavila opozicija proti carinam formalni obstrukcijski predlog in ko je predsednik izjavil, da pride na dnevni red, to je na posvetovanje o carinskem predlogu, je nastal v dvorani strahovit hrup. Komunisti so kričali: »Volite! Volite! Volite! Vprašajte narod!« Carinska večina, to so češkoslovaške stranke petke, nemški krščanski socialci in nemški poljedelci so bili mirni.

Vsi predlogi za odgoditev posvetovanj, ki jih je stavila opozicija so bili odklonjeni.

„Vreme“ napoveduje novo koalicijo

Beograd, 9. junija p. Sv. Pribičević, Vilder, general Živanović in drugi so odpotovali v Bačko, kjer bo jutri 5 velikih zborovanj v Gjurjevu, Vilevu, Sajkačkem Sv. Ivanu, Titlu in Mošarinu. Značilno je, da nocojšnje »Vreme« piše o potrebi razširjenja današnje koalicije, in sicer na podlagi govora Svetozarja Pribičevića v Sabcu, o katerem pravi »Vreme«, da se je »med zornim izjavil za politiko sporazuma. Nato pravi »Vreme« doslovno: »Z razgovora nekih uglednih politikov današnje vladne večine se lahko slut, da bi se želelo ustvariti široko srbsko-hrvatsko, po možnosti tudi srbsko-hrvatsko-slovensko koalijsko vladu, ki bi imela ogromno večino v parlamentu in bi uživala avtoriteto doma in v tujini. Ta koalicija, ki bi ji stala nasproti opozicija z relativno majhnim številom poslancev, bi imela izvršiti mnoge državne posle, ki čakajo na rešitev.«

Italija snuje protislovansko fronto na Balkanu

Beograd, 9. junija p. Nocojšnje »Novosti« komentirajo ceseanec generala Pangalosa v Santi Quaranti s predsednikom albanske republike Ahmed begom Zogu. Ta sestanek se je vršil pod zaščito Italije, ki misli, da bo na Balkanu ustvarila protislovansko fronto Grkov in Albancev kot italijansko avantgardo. V tem smislu »Novosti« komentirajo tudi imenovanje novega italijanskega poslanika v Tirani.

Vladna kriza v Franciji odstranjena

Pariz, 9. junija (Radio) Seja min. sveta, ki se je vršila takoj po povratku min. predsednika Brianda, je trajala nad 1 uro. Storitveni so bili važni sklepi za zaščito franka. Po seji je izjavil notranji minister Durand novinarjem, da so vse govornice o vladni krizi neosnovane in da ne more biti govora o kaki rekonstrukciji kabineta.

Parlament je na svoji nočni seji s 150 proti 128 glasovom odklonil zvišanje franc. nov. poslancem od 27.000 na 42.000 frankov letno.

Nestalnost uradništva se podaljša

Radikali pravijo, da radi radičevske opasnosti!

Beograd, 9. junija. p. Današnja »Pravda« poroča, da pripravljata vlada poseben zakon, s katerim se podaljša nestalnost uradniških položajev, ki bi po činovniškem zakonu imela prenehati 1. septembra. Vaš dopisnik je imel nocoj priliko govoriti z radikalskim ministrom, ki mu je to vest indirektno potrdil, češ da se radikali ogibajo dati uradnikom stalnost zato, ker je Stepan Radić protipravno imenoval veliko število uradnikov in oni nečejo, da bi se ti uradniki utrdili na svojih položajih.

Bethlenov poraz v Ženevi

Finančna kontrola nad Madžarsko ostane. — Svet Društva narodov bo posebej razpravljalo o politični plati z ozirom na falzifikatorsko afero. — Briand primerja madžarske oblastnike s porografi in trgovci z dekleti.

d Ženeva, 9. junija.

Madžarska vlada je zaprosila Društvo narodov, naj se ukine finančna kontrola nad Madžarsko. Finančni odbor Društva narodov se je bavil s to prošnjo in je sestavil o uspehu posvetovalni obsejni poročilo, ki je o njem razpravljali včeraj posebni odbor za Madžarsko. Predsednik finančnega odbora Dubois je izjavil v imenu tega odbora, da zaenkrat ni mogoče pristati na zaprošeno ukinitje finančne kontrole, mogoče je le razmišljati o tem, ali je saniranju madžarskih financ še potrebno sodelovanje generalnega komisarja Smitha. Pa tudi v tem primeru mora še nadalje ostati nadzorstvo nad ostanom posojila, ki ga je dobila Madžarska z garancijo Društva narodov v inozemstvu in pa nad onimi državnimi dohodki, iz katerih se krijejo obresti za to posojilo. Predsednik Dubois je izjavil, da prenehanje funkcijske dobe generalnega komisarja nikakor še ne pomenja ukinitje finančne kontrole nad fundiranimi dohodki in o ostanu posojila.

Po teh izjavah Dubois je dejal angleški zunanji minister Chamberlain, da se mora po njegovem mnenju finančni odbor s tem vprašanjem znova baviti po vidikih, ki jih je podal poseben odbor za Madžarsko. Francoski ministrski predsednik Briand je nato izjavil, da ima madžarsko vprašanje politično in finančnotehnično plat. Madžarski odbor se ima baviti le s finančnotehničnim vprašanjem, t. j. z modifikacijo kontrole nad Madžarsko, politična plat stvari pa pride na vrsto potem, ko jo prejme Svet Društva narodov in čuje mnenje svojih članov.

Českoslovaški zunanji minister doktor Beneš se je pridružil naziraju Brianda. Dejal je, da nikakor ne more iti za odpravo finančne kontrole nad Madžarsko. Madžarski odbor Društva narodov ima razpravljati le o zgolj tehnični strani zadeve, dočim mora biti

politična plat pridržana Svetu. V tem smislu sta govorila tudi delegata Jugoslavije in Rumunije.

Predsednik Scialoja, ki se je kot delegat Italije pridružil stališču Francije in Male antante, je nato zaključil sejo. Madžarski odbor torej ni ugodil prošnji madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena in ostane kontrola še nadalje v veljavi. Skoraj gotovo je, da bo Svet Društva narodov ugodil prošnji generalnega komisarja Smitha, ki jo je predložil že pred enim letom in ki bi se rad povrnil domov v Ameriko. S tem se odpravi mesto generalnega komisarja, nikakor pa ne finančna kontrola nad Madžarsko. Grof Bethlen se je s to rešitvijo zadeve zadovoljil, ker pomenja formalno-tehnično, čeprav ne stvarno koncesijo Madžarski. Splošno smatrajo v krogih Društva narodov, da pomenja izločitev politične plati zadeve iz celotnega kompleksa vprašanja fiasko Bethlena, ker se bo Svet sam bavil s politično platjo. Iz tega se vidi, v kakli luči je sedanjí režim na Madžarskem v inozemstvu, zlasti ker je Briand predlagal, naj se ustanovi v okviru Društva narodov posebna mednarodna policija za zasledovanje ponarajevanja bankovcev.

Ženeva, 9. junija, k. Madžarski odbor Sveta Zveze narodov je danes popoldne sklenil, da naj vrhovni komisar v Budimpešti Jeremija Smith že koncem tega meseca zapusti svoje mesto. Dalje je bilo sklenjeno poveriti nadaljnjo finančno kontrolo nad ostalim zneskom posojila kakor tudi nad državnimi dohodki, ki so zaplenjeni za amortizacijo posojila, z dvema zastopnikoma madžarskih upnikov, ki bosta zastopana po nekem uradniku v Budimpešti. Madžarska bo mogla o ostalem znesku posojila, ki ga še ni porabila, le v toliko razpolagati, v kolikor bo odgovarjalo pravilom, ki jih bo določil Svet Društva narodov.

Glavni obrisi novega davčnega zakona

I. Splošen pregled

Novi načrt zakona o neposrednih davkih se nahaja pred skupščinskim odborom, kjer se te dni po kratki naložni debati prične razprava o podrobnostih. Da olajšamo čitatelju razumevanje parlamentarne razprave ter jih informiramo, o glavnih določbah načrta o izenačenju davkov, priobčujemo v naslednjem daljši izvešček iz vladnega projekta z nekaterimi kritičnimi pripombami.

Po besedilu vladnega projekta naj bi dosednji zakon o neposrednih davkih prenehali veljati že 1. januarja 1927 in naj bi ta dan stopil že novi zakon v veljavo (čl. 154). V finančnih analih ne najdemo nikjer tako smelega skoka. Takorekoč čez noč, naj naša država uvede nov moderni davčni sistem in to brez vsakih administrativnih predpripav! Predvsem je nujni predpogoj za uveljavljanje novih zakonov izenačenje finančne administracije.

Predloženi davčni načrt sicer mrgoli nedostatkov ter daje vse polno pooblastil finančni upravi za ureditev vprašanj, ki bi se morala zakonskim putem rešiti, vendar nesporno ustvarja možnost za izvedbo davčne enakopravnosti v naši državi. Povdarjamo: le možnost!

Vladni projekt predvideva sledeče neposredne davke: 1. zemljarino, 2. hišni davek, 3. obrtni davek, 4. rentnino, 5. davek na družbe, ki so dolžne javno polagati račun, ter 6. osebno dohodnino.

Pri zemljiškem davku

je zakonski načrt akceptiral avstrijski davčni sistem, t. j. za osnovo davka služi čisti katastrski donos. V čl. 22. je predvidena komisija 16 članov za določitev čistega katastrskega donosa. Ta komisija bo najprej v pokrajinah, kjer že obstoja zemljiška knjiga, revidirala čisti zemljiški donos, in sicer na podlagi donosa v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926 (čl. 21.). Finančni minister izraža v svojih motivih nado, da bo ta donos znatno višji nego dosedanjí, torej se bo zemljiški davek povečal. Nepravilno je, da se vzame za podlago tako kratek rok, nego bi se moral upoštevati povprečni donos vsaj za dobo 5 let. Nadalje je nepravilno, da bodo služile za osnovo cene poljedelskih pridelkov v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926. Strokovnjaki so ugotovili, da bi znašala zemljarina na podlagi čistega donosa iz 1. 1924/25 111 Din za jutro, proti 234 Din pred vojno, torej nič manj kot 47krat več! Ako se bo komisija držala besedila zakona, pridemo do čudovitih abnormnosti.

Ko bo komisija izvršila svojo nalogo v ostalih krajih, se bo končno napotila v Srbijo in Črno Goro. Ker tam ne obstoja zemljiška knjiga, bo komisija postavila paralelo med zemljiškim donosom v pokrajinah s katastrom in med čistim donosom v Srbiji in Črni Gori. S tem pripomočkom upa zakonodajalec, da se bo mogla vsaj aproksimativno določiti pravična davčna osnova za zemljiški davek v teh dveh pokrajinah.

Ta komisija bi morala biti — kakor pravi zakon — z delom gotova do 1. jan. 1928, tako da bi mogel s tem dnem

biti uveden v vsej državi novi izenačeni zemljiški davek. Finančni minister pa sam dvomi, da bi se moglo to zgoditi in radi tega je predvidel v čl. 30, da se bo v tem slučaju plačeval zemljiški davek, kakor bo določen za leto 1927, vse do tlej, dokler ne bo komisija izvršila svoje naloge.

Novi zemljiški davek bo znašal 20% od katastrskega čistega donosa. Sedaj pa plačujemo z državnimi dokladi vred približno 30%. Davčna stopnja bo torej nižja, zato pa bo davčna osnova, kakor smo že zgoraj povdarjali, mnogo višja, tako da bo zemljiški davek višji nego, je danes.

Pri hišnem davku

zakonski načrt ne pozna v načelu hišno razrednega davka, ampak samo hišno najemniški davek. Le kmetijski stanovanjske hiše, ki nimajo več kakor pet sob in to samo po vaseh, bodo plačevale nekaj hišno razredni davek in sicer za vsako sobo po 20 Din na leto. Ravno tako bodo plačevale delavske hiše v industrijskih krajih, ako obstoja delavska stanovanja kvečjemu iz po dveh sob. hišno razredni davek, po 20 Din za sobo. Za vse druge stanovanjske zgradbe bo treba plačevati hišno najemniški davek, ki bo znašal 20% od efektivne najemnine po odbitku 20 do 30% za vzdrževanje stavbe. Pri starih hišah, glede katerih in v kolikor velja še stanovanjski zakon, se bo moglo, dokler bo stanovanjski zakon ostal v veljavi, odbiti na račun uprave in amortizacije zgradbe od 40 do 60% od najemnine.

Hišno najemniški davek bo torej po novem načrtu manjši, nego je današnji. Tudi

glede obrtnega davka

se ni pri zakonskem načrtu upošteval sedanjí pri nas veljavni davčni sistem, nego se je uvedel z raznimi spremembami srbski sistem. Kontingentiranje davka odpade, mesto njega je predvidena odstotna davčna stopnja, ki znaša od 2 do 12% od čistega dobička podjetja. 12% od čistega dobička svojih podjetij bodo plačevala trgovska, industrijska, rudarska in slična podjetja (v kolikor niso to podjetja, obvezana na javno polaganje računa), nadalje vsi obrtniki, ki imajo več kakor 2 pomočnika, apoteke, hoteli, kavarnarje, gostilne, špedicijska, agenturna in slična podjetja. Inteligenčni poklici, kakor odvjetniki, notarji, zdravniki, inženjerji, umetniki itd. bodo plačevali 8% od čistega prihoda. V tretjo skupino, ki bo plačala samo 2% od čistega prihoda, spada najnižja kategorija samostojnega podjetništva, to so osebe, ki vršijo na lasten račun večnoma poslužiteljske posle, n. pr. čistilci obuvala, postrežniki itd.

Pri določitvi osnove za ta davek bo smel vsak davkoplačevalec odbiti vse stroške, ki so potrebni, da se doseže in osigura bruto-dohodek (čl. 57). Ne bodo se pa smeli odračunati kapital za investicije, dolgov, obresti dolgov itd., kakor tudi ne odškodnine, t. j. plača za sodelovanje podjetnika (čl. 58).

Z obrtnim davkom na novi osnovi bodo prizadeji v prvi vrsti mali obrtniki. Sedaj, ko je obrtni davek kontingen-

tiran, plačajo mali obrtniki le neznamen obrtni davek. Po novem zakonu bo treba izkazati čisti donos. Večja podjetja se bodo skušala odtegniti temu davku s tem, da bodo v knjigah izkazovale pasivnost podjetja. Mali obrtnik pa ne bo mogel zlahka trditi, da ne zasluži niti vinarja s svojim obrtom. Ves njegov osebni zaslužek se bo smatral kot čisti donos in se bo obdačil z obrtnim davkom ter avtomatično še z osebno dohodnino.

Finančni minister pa si pridružuje pravico (čl. 50), da sme fizične ali pravne osebe oprostiti od tega davka, ako so njih podjetja osnovana v javne, kulturne in dobrotvorne svrhe, in ako je čisti donos teh podjetij le neznamen.

Rentnina,

t. je davek na dohodek iz naloženega kapitala, vložnih knjižic, posojenega denarja, obligacij in drugih papirjev ter iz sličnih virov, je jako visoka, ker znaša pri obrestih od vlog na vložnih knjižicah in na tekočem računu pri denarnih zavodih, hranilnicah in zadruga nič manj kakor 10 odst. ter pri vseh drugi obrestih in rentah nič manj kakor 15 odst. od skupnega donosa vseh obrest in rent. Dosedaj je znašala rentnina skoro v vseh slučajih le 2 odst. od donosa, oziroma z dokladi vsega skupaj 5 odst. Da je 10 odst. davčna stopnja pri rentini mnogo previsoka je evidentno in bo kvarno vplivalo na štedljivost.

Glede davka na dohodek podjetij, ki so dolžna javno polagati račun

je obveljal avstrijski sistem, z malimi modifikacijami. Javno polagati račune so dolžne delniške družbe, komanditne družbe na delnice, družbe z omejenim jamstvom, zadruge, zavarovalnice in hranilnice, v kolikor je dosedaj obstojala ta obveza. Za ta podjetja je predviden progresiven davek, ki se stopnjuje po odstotkih bilančnega čistega dobička, in sicer 10, 15, 20, 25, 30 in preko 30 odst. čistega dobička, tako da imamo 6 kategorij. Industrijska in rudarska podjetja ter zadruge plačajo 15, 17, 19, 21, 23 ali 25 odst. od čistega dobička, vsa ostala podjetja na 20, 22, 24, 26, 28 ali 30 odst. po kategoriji, v katero spadajo z ozirom na odstotke bilančnega čistega dobička.

Vsa ta podjetja so dolžna na zahtevo davčne oblasti predložiti knjige in račune, vendar pa se lahko oprostito te dolžnosti, ako plačajo kazen v izmeri od 1000 do 10.000 Din! Gotovo je, da bo vsako veliko podjetje raje plačalo kazen, nego da bo predložilo knjige. Omeniti bi še bilo, da je finančni minister pooblaščen, da sme podjetja, ki se brigajo za javne, kulturne, dobrotvorne namene, popolnoma ali deloma oprostiti tega davka.

Osebna dohodnina,

V načelu se je sprejel davčni sistem, ki je v Sloveniji veljaven. Za osnovo osebne dohodnine bo služil ves dohodek vsake fizične osebe, včevši dohodek članov obitelji davkoplačevalca, v kolikor živijo v skupnem domačinstvu. Ta točka zakonskega projekta je postavljena na jako šibke noge in je popolnoma izključena, da bi mogel finančni minister preustroiti našo finančno upravo v teku pol leta, t. j. do 1. januarja 1927., ko ima stopiti ta zakon v veljavo, v toliko meri, da bi bila sposobna le deloma ugotoviti osnove za ta davek. V Srbiji obstoji nekaj surogat osebne dohodnine, ki jo morajo plačevati predvsem inteligenčni poklici, torej le ozek krog davkoplačevalcev. A niti v tem ozkem obsegu se ni mogla ta davčna operacija izvršiti, kajti v Beogradu plačuje razmeroma le neznamen del davkoobvezancev ta davek. Ostalo bo pač pri tem, da se bo ta davek plačeval samo v onih krajih, kjer brezhibno funkcionira davčna administracija, predvsem v Sloveniji, med tem ko bo v južnih krajih vsaj prva leta ostal davčni efekt iz tega davka minimalen.

Davčna stopnja je progresivna, in sicer se stopnjuje od 2 in pol odst. do 15 odst. pri dohodku od preko 1 milijona dinarjev. Nerazumljivo je, zakaj je finančni minister zmanjšal sedaj veljavni eksistenčni minimum 5000 Din letnih na 3600 Din.

Ako se bo ta finančni projekt prevedel tudi v praksi do skrajnosti, bo pripevala osebna dohodnina v državo blagajno več kakor vsi ostali neposredni davki. Po predloženem zakonskem načrtu bo moral namreč vsakdo, ki ima več kot 3600 Din letnih dohodkov, (sam ali skupaj z družinskimi člani) plačevati osebno dohodnino, ki se ima plačevati v odstotkih od vseh dohodkov. Po mnenju strokovnjakov bi nova osebna dohodnina sama doprinesla vsaj toliko, kolikor dobi danes državna blagajna iz vseh neposrednih davkov. Finančni minister sam pa jako dvomi in zahteva pooblastila, da sme linearno povisati vse neposredne davke za slučaj, da ne bi v proračunu predvidena vsota bila dosežena.

Glede eksistenčnega minima, ki ga je zmanjšal zakonski načrt od 5000 na 3600 Din letno, pravi finančni minister, »da je ta vsota dovoljna za najskromnije potrebe«. Ne verujemo, da bi bil gospod finančni minister tako skromen!

Osebno dohodnino bodo plačevali razen fizičnih oseb tudi cerkve, cerkvene občine in ostala cerkvena telesa, samostani, fond, vsakovrstne privatne korporacije, zemljiške zajednice, imovinske občine ter vse druge imovinske zajednice in blagajne.

V finančno tehničen oziru bo zakonski projekt pri izvedbi zadel ob nepremagljive težkoče, ker sloni večinoma na davčni napovedi (fasiji). Fasija se je

Pribičevićev shod v Metliki

Čim bolj se bliža 13. junij, dan velikega ljudskega zborovanja v Metliki, tem večja napetost in navdušenje vladata v vseh naših krajih Belokranjine. Od vseh strani prihajajo pripravljalnemu odboru v Metliki prijave o veliki udeležbi našega ljudstva na tem zborovanju. Vse željno pričakuje, da bi videlo in čulo našega prvoboritelja Svetozarja Pribičevića. Tega dne bomo videli v Metliki tudi naše narodne duhovnike iz Žumberka, ki bodo na zborovanju z lepim zgledom prednjačili svojemu narodu. Tako n. pr. javlja župnik Gvozdanovič iz Radatoviča (Sv. Nedelja) pripravljalnemu odboru v Metliki naslednje:

»Na Vaše vprašanje glede na manifestacijsko zborovanje SDS v Metliki javljam, da bo naših pristašev iz občine Radatovič došlo na shod 400 ljudi. V sprejedu pa bo sodelovalo iz iste občine 25 okrašenih vozov pod jugoslovanskimi zastavami. Istotako bo došlo na zborovanje iz naše občine 20 fantov na konjih pod jugoslovanskimi zastavami. Sv. mašo bom čital ob 8. zjutraj, da bom lahko s svojimi ljudmi prišel pravočasno v Metliko. Čujem, da se tudi v drugih občinah pripravljajo narod k čim večji udeležbi na zborovanju SDS in da vidi ter čuje svojega prvoboritelja.

Z demokratskim pozdravom Gvozdanovič, župnik v Radatoviču.

Tako naši narodni svečeniki iz Žumberka!

V slučaju slabega vremena se bo shod vršil v vseh prostorih čitalnice v Metliki. Železniške zveze so zelo ugodne ter je tudi preskrbljeno za zadostno število vagonov.

obnesla v državah z moderno urejenim privatnim gospodarstvom. Pri nas pa spada privatno knjigovodstvo med redkosti in že radi tega je sistem davčne napovedi skoraj neraben.

Politične beležke

Zloba ali neumnost?

»Jutro« je v svojem uvodniku od 8. t. m. zapisalo, da je pred kratkim imel posl. dr. Korošec na Rakeku nekako predavanje, v katerem se je spominjal časov majniške deklaracije in Jugoslovanskega kluba, pri čemer je v silni delikatnosti popolnoma pozabil na vlogo dr. Zerjave v dotičnem delu. Včerajšnji »Slovenec« pa piše, da se »Jutro« zgraža nad dr. Koroševim predavanjem, ker je pozabil omeniti vlogo dr. Zerjave »o odpravi jezika«. Bržkone »Slovenec« ni mislil pri tem na dr. Zerjavovo vlogo o odpravi latinskega ali nemškega jezika, ampak na tolikokrat že očitano vlogo »o odpravi slovenskega jezika«. Iz tega bi sledilo, da je dr. Zerjav v deklaracijskem gibanju skupno z dr. Korošcem kot takratni tajnik Jugoslovanskega kluba na Dunaju delal za odpravo slovenskega jezika. Klerikalna zloba bi bila še umljiva, ako bi ne bila obenem tudi neumna. Pri ljudeh, ki manipulirajo v političnem boju s falzificiranimi pismi, hodita seveda zloba in neumnost roko v roki.

Verska nestrpnost klerikalcev

»Jutro« je ugotovilo te dni, da je zbiranje prostovoljnih prispevkov za narodno cerkev, ki ni rimska, za klerikalce dovolj, da izživajo konflikte. »Slovenec« odgovarja, da katoličani že po cerkvenih zakonih ne smejo dajati prispevkov za nekatoliške cerkve. Morebitne prostovoljne prispevke katoličanov za zgradbo pravoslavne katedrale sv. Save v Beogradu proglašajo klerikalci za greh, za popolnoma v redu pa smatrajo sprejemanje prispevkov za katoliško katedralo v Beogradu od drugovercev. Zna no je, da je »Slovenec« že sam poročal, da so tudi pravoslavni darovali za katoliško cerkev v Beogradu in vendar ni protestiral proti takemu »grešnemu« početju. Za klerikalce je greh samo tedaj, kadar je treba kaj dati, kadar pa je treba vzeti, smatrajo to za božji blagoslov, četudi bi prišel iz pekla. ... Kar se pa tiče pobiranja prispevkov za zvonove na Homeu, za cerkev v Tunjicah in za popravilo župnišča v Žužemberku, o čemer je svoječasno »Jutro« pisalo in nad čemer se včerajšnji »Slovenec« tudi spodbija, ugotavljamo, da smo samo protestirali proti predpisovanju višine »prostovoljnih« prispevkov in neumnostu izsiljevanju ljudskega denarja z grožnjami nesrečne smrti in neekernega pokopa. Kar smo storili, smo storili na prošnjo katoliških vernikov, ki se niso upali sami izpostavljati napram raznim klerikalnim izsiljevalcem, ki operirajo zlasti na deželi s hudimi in peklo samo, da pridejo do dna žepov svojih vernikov. Če »Slovenec« izsiljevalce zagovarja, potem je to dokaz, da je klerikalizem v pojmovanju nalog vere in cerkve še vedno tam, kjer je bil v času ljubljanskega škofa Tomaža Hrena, ki je za denar prodajal zakramente.

Triletnica prevrata v Bolgarski

Včeraj pred tremi leti so vojaški zarotniki s pomočjo makedonstvujuših ter nekaterih manjših političnih strank vrgli v Sofiji vladu Aleksandra Stambolijskega. V noči od 8. na 9. junija so gojenci vojne akademije ter oddelki sofijske garnizije pod vodstvom polkovnika Vilkova in generala Lazareva zasedli državne urade, aretirali ministre in poslance, nakar je Boris imenoval novo vladu s Cankovom na čelu. Novi režim je bil eden najbolj krvavih na Bolgarskem. Brez sodbe in preiskave je bilo ubitih več kot 25.000 ljudi, med njimi min. predsednik Stambolijski, šest bivših ministrov, 40 aktivnih in bivših poslancev, več kot 1500 učiteljev ter večje število oficirjev. Ob obletnici sofijskega prevrata je bivši bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov objavil v »Politiki« članek, v katerem ugotavlja, da predstavlja režim zadnjih treh

let v Bolgarski brezprimerna nasilstva, samovoljnost in zločine, da v Bolgarski nikdar ni bila gospodarska kriza tako strašna kakor danes, da se je kmetijska produkcija zmanjšala in da so seljaki obubožali, da se je Bolgarska pretvorila v kolonijo tujih špekulantov, da koraka zunanja bolgarska politika od poraza do poraza, ne da bi mogla izvršiti že sklenjene in podpisane mednarodne konvencije. Narod se je upri proti temu režimu, njegov odpor pa je bil udušen v krvi. Tisti, ki so ostali na vladi, pa se sami med seboj bore. Reakcija v Bolgarski radi tega umira, bolgarski narod, ki je toliko prestal, pa se bo preporodil. Sicer ni več Stambolijskega, naglašja Kosta Todorov zapustil je za svojo oporoko in določene smernice bodočega dela, v katerem se bodo združili vsi pošteni Bolgari.

Radikali proti dr. Pernarju

Okrožni odbor radikalne stranke v Sremski Mitrovici, da naj se ozemogoci razorno in nezakonito postopanje drž. podtajnika v notranjem ministrstvu dr. Pernarja napram radikalnim uradnikom in radikalni stranki v Sremski Mitrovici. Z iste seje je bila poslana tudi pozdravna brzojavka Nikoli Pašiću.

Kratke brzojavke

Kulturni boj v Mehiki

Newyork, 9. junija (Radio) Mehikanska vlada je sklenila, da smejo biti poslej duhovniki le Mehikanci, in sicer, ako se obvežejo, da se ne bodo vmešavali v politiko.

Spomenik lordu Kitshenerju

London, 9. junija (Radio) Danes je bil v prisotnosti angleškega prestolonaslednika in številnega občinstva odkrit spomenik lordu Kitshenerju.

Španci zavzeli Šešuan

London, 9. junija (Radio) Španske čete so z naskokom zavzele Šešuan.

Abd el Krimovi zakladi

Fez, 9. junija (Radio) Semkaj po pripetljaji zlati zaklad Abd el Krima. V 24 zabojih je bilo spravljanih 300.000 pezeta.

Maroški eultan v Parizu

Pariz, 9. junija (Radio) Drugi sin maroškega sultana je dospel semkaj, da pripravi vse potrebno za bivanje svojega očeta, ki se pripelje v Pariz povodom francoskega narodnega praznika.

Žična železnica na Rax

Dunaj, 9. junija s. Danes je bila v navzočnosti številnih slavnostnih gostov in diplomatskih zastopnikov svečano otvorjena žična viseča železnica na 2000 m visoko planoto Rax.

Grozna eksplozija

Trst, 9. junija o. Brističih pri Proseku se je zgodila grozna nesreča. V tamonjem skladišču municije je skupina vojakov pripravila granate. Nenadoma je ena granata kalibra 149 mm eksplodirala in eno ga vojaka ubila, šest pa težko nila.

Nesreča italijanskih letal

Spezia, 9. junija o. V pomorskem pristanišču Fiastru pri San Bartolomeo se je včeraj zjutraj odpravila na poskusni polet skupina šestih bojnih letal. Takoj v začetku poleta je eno letalo zadelo ob plavajočo bojo ter se razbilo, pri čemer se je ubil poročnik bojnega broda Scotti. Neko drugo letalo, ki je prihitelo ponesrečenemu na pomoč, je pristalo in udarilo s tako silo ob vodo, da se je razbilo in potopilo. Pilot in motorist sta se z veliko težavo rešila. Truplo poročnika Scottija so pozneje našli potapljači.

Nemški telovadci v Ameriki

Berlin, 9. junija (Radio) Devetorica najboljših nemških telovadcev pod vodstvom predsednika nemške telovadne zveze dr. Bergerja je prišla v Newyork, kjer jo je včeraj sprejel mestni župan. Telovadci namravajo posetiti razna ameriška velemissa.

Belokranjci! Dolenjci!

V nedeljo dopoldne vsi na shod Svetozarja Pribičevića v Metliki.

Naši kraji in ljudje

Ali je cepljenje proti rdečici moglo povzročiti smrt?

Včeraj smo priobčili izpod peresa odličnega strokovnjaka vseuč. profesorja dr. Ambrožiča članek, nanašajoč se na pravkar na ljubljanski šolski kliniki izvršeno cepljenje proti škrlatici. — Menda je v interesu široke javnosti, da razpravljamo o tem vprašanju, ki se spravlja v zvezo s tragično smrtjo mladega Marka Andrejke, nadaljujemo, zlasti ker je vedno širilo vse mogoče in nemogoče govorice, ki jih je v interesu ljudske zdravja treba javno razčistiti.

Ni nobenega dvoma, da je med največjimi pridobitvami moderne medicine raznovrstno varstvo in zdravilno cepjenje proti zavratnim kužnim boleznim. Nesrečni slučaj v zdravniški praksi pri tem prizadevanju nikakor ne smejo imeti za posledico nezaupanje ljudstva do cepjenja, ker bi bilo v tem slučaju človeštvo sam svoj največji škodljivec. Zaupanje ljudstva v novodobna zdravilna sredstva pa bo rastlo, ako se vsak pojav, ki bega javnost, razčisti do popolne jasnosti. Najusodnejše je v takih slučajih igrati vlogo tiha mola.

Zato je nerazumljivo, da niti Higijenski zavod, niti zdravstvena oblast dose-

daj še ni smatrala za potrebno, da javnost avtentično informira o izvršenem cepjenju ter smrtni komplikaciji, ki je nastala ob tej priliki. Naravnost neverjetno se nam tudi zdi, da se v šoli, kjer je pokojni Marko, od katerega se je škrlatinka nalezla njegova sestra Milica, sedel menda še pretekli petek, ni izvršilo dosedaj nobeno razkuženje. To so stvari, ki zahtevajo temeljite preiskave, a tudi izčrpnega pojasnila za javnost, ki opravičeno ne more biti radi tega mirna.

Grob carja Uroša najden

Ze preteklo leto je pričel ravnatelj be-ranske gimnazije Vuksan arheološka izko-pavanja v Sudikovu blizu Beran. Takrat so našli ostanke starodavnega pravoslavne-ga svetišča v romanskem slogu in mramornat kristni kamen. Verjetno je, da je bil tamkaj sedež budimljanske eparhije, ki jo je usta-novil Sv. Sava I. 1291.

V neposredni bližini Sudikove se nahaja razvalina starodavne cerkve s karakteristič-nim grbom Uroševičev. O priliki sedanjega odkopavanja te cerkve so našli četrtooglat kamen z napisom: »Stefan Uroš«, sredi cerk-ve pod oltarjem pa grob z jako starimi kostmi. V grobu je bil tudi denar carja Uro-ša, izdelan v okrajni livarni. Zanimivo najdbe ne izključujejo možnosti, da je bil

to prvotni začasni grob nesrečnega carja Uroša.

Za stvar se živahno zanima tudi že beo-grajski vseučiliški profesor doktor Čoro-vič, ki bo tudi predlagal merodajnim obla-stim, naj se tamkajšnji kraji, ki so polni za-nimivih starin, čim prej temeljito preiščejo.

Slovenska pesem med naro-dom izven Slovenije

Imel sem priliko, da sem spoznal celo na-šo državo, in to ne površno, temveč sem se vedno zanimal za psiho naroda, v prvi vrsti pa za smisel edinstva med raznimi sloji ljudstva. Prišel sem pri tem vedno zopet do zaključka, katerega je naglašalo že mnogo naših odličnih delavcev na na-rodnom in državnem polju: da se mi pre-malo poznamo med seboj.

Moja navada je bila svoj čas, da sem v raznih krajih Evrope, kamor me je usoda zanesla, skušal spoznavati razne narode po njihovih narodnih pesmih, pa se gotovo ni sem nikdar motil v splošnem karakterju naroda, presojajoč ga po tem merilu, kajti brezdušno leži v narodni pesmi ka-rakter in duša naroda.

Z našo slovensko narodno pesmijo pa se mi res lahko ponašamo. Znano pa je tudi, da noben narod ni tako skromen, kot smo mi Slovenci ter tudi s tem zakladom na-rodnih pesmi ne umemo izven ožje domo-vine kaj početi v naš prid, pa niti v prid naše nove razširjene državne domovine, v kateri bi pač v marsikaterem oziru igrali lahko prvo vlogo. Naša nesrečna politika seveda pri tem ne pride v poštev, v mislih imam tu v prvi vrsti duševno zblizanje, posredovano po glasbi — po narodni pes-mi, za katero so vendar vsi kraji naše dr-žave tako dovzetni.

Večkrat sem imel priložnost v izvenslo-venskih krajih, tja do albanske, grške in bulgarske meje, slišati razne glasbe, pevce in pevke, osobito v javnih lokalih — kajti kafane brez glasbe si človek izven sloven-skih mej sploh ne more predstavljati. — Sliši se vse mogoče in nemogoče pesmi, plese, stepe, šmji in razne trote, kolo seve-da igra glavno vlogo — veseljači se po na-vadi južnega temperamenta do zore. Živ-ljenje pulzira povsod hitreje, kot pa pri nas. Zahteva in plača se vsaka mogoča glas-ba in ples. Večkrat se najde med temi už-ivalec tudi slovenska družba — v Beogradu je n. pr. že 2000 Slovencev. Skromno si zaželi kdo od teh kakšno slovensko pesem. No, v lepo zadržgo spravite s tem kapeln-i-ka. Nameče vam vse mogoče nemške ope-

rete, poskuša celo »Po jezoru, kar je en-krat najbrž slišal slučajno od vojaške godbe, ko je svrnila »Triglav-marš«, a vsaka dru-ga slovenska pesem mu je deveta dežela. Če je »kapelnik« posebno dobro verziran v jugoslovenski muziki, ti bo zasiral celo »Oj kje si deklet ti doma« po nekem nemo-gočem napredu, v Bosni celo »Kje so moje rožice«, dlje pa slovenska glasbena umet-nost tudi v najboljših lokalih — torej med narodom — absolutno ne sega.

Večkrat sem si že mislil, kaj za vraga res nas tudi v pesmi nihče ne upošteva. Saj vendar vsak inteligenten Srb in Hrvat pripozna, da so naše narodne pesmi naj-lepše. Naletel sem tudi na slučaje, ko so me kapelnik in publika vprašali, kje bi se moglo dobiti note slovenskih pesmi. Fak-tično ve v notranjosti malokdo, kam naj se obrne, da bi mogel eventualno zadovo-ljiti tudi tretji S., oziroma da bi tudi prvi dve osebi sv. trojice enkrat mogle uživati slovensko pesem, o kateri so vsi toliko le-pega slišali.

Beograd ima gotovo že 50 raznih lokalov z godbo, in to od najeleganterjših barov in varietejev do najobakurnejših beznic, pa go-tovo ne boste slišali nikjer niti ene sloven-ske pesmi. Slišal sem pač tudi v Beogradu slovensko petje, toda ali bože, v moje naj-neprijetnejše presenečenje.

Slučajno sem bil navzoč v Beogradu pri neki prireditvi Slovenskega kluba. Bilo je to pred letom dni. Javna zabava. Produci-ral se je med drugim tudi neki moški zbor. Zbrali so si posebno težke pesmi. Efekt, jojmine! V tem momentu sem se sramoval slovenske pesmi. Zopet pred nekaj meseci dni sem bil povabljen na neko prireditev v »Kataloškem domu«. Med drugimi točkami je pel tudi neki slovenski zbor — večinoma srednješolci — nekaj slovenskih kompoz-i-cij. Seveda spet najtežje. Spet blamaža. Vselej napačno intonirano. Po nekoliko takih so morali prekiniti in pričeti na no-vo. Potem pa že radi blamaže kar naprej, pa tudi če popokajo vse ušesne mre-ne. Po-vabljeni so bili med drugimi tudi nuncij Pelegrinetti, vsi direktorji sred. šol in raz-na druga beogradska hotovleja, katere naj bi imela priliko, da sliši krasno slovensko pesem. Kako živo mi je bilo v tem momen-tu v spominu lepo ubrano petje slovenskih kmečkih fantov, če gredo na vas.

Kaj mi res ne znamo razpolagati s svo-jimi najboljšimi »talenti« — s slovensko pes-mijo, katere si povsod požeje, ker jo pozna-jo, če ne drugače, vsaj per renomé, katere bi razen tega ne služila samo v zabavo na-ših južnih bratov, temveč v svrhu bratstva samega in pa našega ugleda.

Imamo neko združenje glasbenikov za ce-lo državo, imamo vsa mogoča tujsko-pro-metna, kulturna, socialna, nacionalna, dr-žavotvorna in strokovna združenja. Kaj se ne čuti nihče od funkcionarjev teh raznih združenj poklicanega, da sproži v tem smi-slu neki pokret, da dá inicijativo, kako bi se v močno razvitem družabnem življenju naših južnih bratov proširila divna sloven-ska pesem.

No, in v Beogradu! Ali res ni zmožnega organizatorja med mnogimi beograskimi Slovenci, ki bi umel ustanoviti življenja zmo-žen »Slovenski klub« ali kako slično dru-štvo ter aranžirati letno nekoliko prireditev slovenskega karakterja. Največjo pažnjo bi se pri tem pač moralo posvetiti petju ter v prvi vrsti najti spretnega pevovodjo. Iz-vrstnih glasov je med beograskimi Sloven-ci v izobilju. Če je to mogoče doseči v vsa-ki vasi doma, zakaj bi ne bilo mogoče tudi v Beogradu.

Poznam Beograjčane in vem, da bi pose-čali z veseljem naše prireditve. Seveda se ne smemo pri tem blamirati. Naj pripom-nim n. pr. samo še, da se je letošnji kato-liški božični večer, ki ga je restavrat pri »Triglavu« jako lepo aranžiral, pretvoril že zgodaj pred polnočjo v divje žrtje, rjovenje in seveda tudi v prepiranje in malo da ni prišlo do velikega pretepa, tako da sem z nekim prijateljem Srbom, kateremu sem ho-tel pokazati naše lepe božične običaje, hitro zapustil lokal, da ne bi videl ali pa še ob-čutil preveč naših lepih običajev.

Namen teh vrst naj bi bil, da bi se morda vendar našel kak zmožen in dosti energičen človek, ki bi beogradske Slovence organizi-ral ter s tem pripomogel do tega, da se ma-lo dvigne naš ugled tudi med ljudmi, ki drugače ne zahajajo v Slovenijo, v prvi vrsti

COCAIN

? ? ?

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri.

POLA NEGRI

v najnovšem filmu

„Strasti daljnega vzhoda“

Pripravlja se orjaški film „CIVILIZACIJA“
Kino „Ljubljanski dvor“
Telefon 730.

pa, da se dvigne med brati Srbi ugled naše divne slovenske pesmi.

Strašna toča v Srbiji

Iz številnih krajev Srbije prihajajo poro-čila o silnih poplavih, ki jih je povzro-čila v zadnjih dneh toča. Samo v valjev-skem okraju je napravil po podatkih, ki jih je prejelo poljedelsko ministrstvo, nad dva milijona dinarjev škode, ravno toliko tudi v prečevskem srezu.

V negotinskem okraju je padla istega dne tako strašna toča, kakršne ne pomni-jo tamkaj niti najstarejši ljudje. Vmes je div-jala obenem grozna nevihta. Vinogradi so popolnoma oklesteni, polja razorana. Ško-de ni mogoče še niti približno precceniti. V Nišu je toča pokrila istega dne 800, v vr-sačkem srezu nad 1450 ha površine. V Pa-lanki in na otoku Krcžuli so istotako vino-gradi močno trpeli.

Po naknadnih poročilih iz Obrenovca je bilo opustošenih o priliki nevihte v pretek-lem tednu, ko je prestopila Tamnava bre-gove, 300 ha travnikov, 800 ha koruznih polj. V račevskem srezu je napravila toča nad tri milijone in pol škode.

Nogometna tekma

DRAMA : OPERA

v nedeljo ob 11. dopoldne

Rožniške vile ...

Ljubljana, 9. junija

Veter je lahko božal vrhove smrek, bu-kev in kostanjev ter ostalih dreves v Rož-niku in povzročal rahel, pritenen šelest list-natega drevja. Gozd je tiho pel svojo ubra-no nočno pesem, ki se je razgibljala v nežno pošumevanje košatih kostanjev v Tivoliju in se odbijala nižje dobi od zidov mestnih hiš. Nad vrhovi Kamniških planin se je kopičila stena oblakov, nad Ljubljana pa je migotalo milijone zvezdic in med nji-mi je veličastno plula na nebesnem svodu polna luna, razsvetljajoča temno noč in jo delala neznansko mikavno.

Ljubljana je snivala v globokem spanju, na ulicah skoro ni bilo čuti koraka, oživ-ljala jih je le trepetajoča svetloba žarnic ter plinovitih svetilk, ki se je prelivala v širokih krogih in se plazila po stenah tihih hiš.

Nakrat pa se je na hodniku Bleiweisove ceste začel ropot, ki je nekam strahotno planil v noč. Hip nato je že izginila četa policijskih ljudi po raznih potih v Tivoli in dalje proti Rožniku ter šišenski strani v gozd. Detektivki so se plazili oprežno med debeli smrek, izogibajoč se vsakemu šumu. Tuintam je počila veja ali se je začel moč-nejši korak, ki se je votlo odbil od brega. V gozdu, kjer je bilo poprej temno, je za-migotalo čez čas kakih 30 lučic, ki so be-gale semintja liki kresnice, pa so nato zo-pet ugasile. Za debelim drevesom, obra-sčenim z mehko travo, visoko v gozdu, vzhodno od Čadove gostilne, je nenadoma nekaj kriknilo ...

Čez čas se je pričelo svetlikati in kar hit-ro se je razlila nad gozdom dnevna svet-loba. V drevju je postalo živo. Oglasil se je celotni ptičji zbor in živahno gostolec po-zdravljaj rano jutro.

Nobenega drugega glasu, dokler se ni iz-vil iz prsi preplašenega ženskega bitja ču-den vzlik: »Tavžentroz! Beži! Dvigni se! Racija! Racijale ... Vmes pa so se že za-čuli moški klici: »Stoj!« čemer je sledilo topotanje nog, udarjanje ob debela in za-molkel padec nekoga kraj gozdne poti. Pri-skočilo je takoj nekaj moških zasledoval-cev in sloka, blede deklica, imenovana »Raj-ska cvetka«, po domače Gabrijele V. je sto-pila vsa rosna na noge. »A—h, pa me imate zopet!« se je jokavo zasmejala trem detek-tivom, ki so pritirali zraven še tovarišici Georgino M., preplašeno Tavžentroz.

Med glasnim pogovorom so se nato po-maknili v dolino na široko pot in se našli pod tivolskim gradom s partijo, ki je šla na lov v šišenski grib. Tavžentroz in Rajski cvetki so se nasmejale tu v obraz še Gozda na lastavica — Anica P. ... dalje »Ajer-konjake« — Micka F. ... Podlasica — Zef-ka P. ter še nekaj »devičice«, ki so prespale zaporedoma več noči v Rožniku oziroma v šišenskem gozdu.

Tekom dneva je bilo tudi iz barak v šiš-ki aretiranih več sumljivih deklet, ki so se preživljale s tajno prostitucijo. Vse skrite svedenice ljubezni so se poznale med seboj le po vrlo poetičnih priimkih, ki so si jih dajale druga drugi in nekatere za svoje to-varišice sloh niso znale drugega, pravga in: »Dekleta, povečini bivše uradnice, se-daj seveda brezposelne, so ušle od doma in se preživljale izključno s tajno prostituci-jo. Zadržavale so se trajno v gozdu ter lo-vile slučajne sprehajalce, ki so jih sreča-vale medpotoma. Obenem pa so imele v šiški nekaj poznanecv, mlajših brezposel-nih fantov, ki so jim na dogovorjena mesta dovajali ljubezni željne moške.

Po aretaciji so šle vse rožniške vile na zdravniški pregled in so bile povečini vse oddane kot spolno bolne v bolnico.

Danes

Tvoja želja je greh

ali

„Sestra Beata“

Pretrsljiva vsebina, krasni naravni po-snetki iz Italije.

V glavni vlogi srčkana Marija Mindzenti.

4621

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

Kino Ideal.

Sprejem francoskih gostov na glavnem kolodvoru v Ljubljani
Senator Chazette iz departmana Rhone se zahvaljuje gospici Miri Kramerjevi za ljub-ki pozdrav imenom slovenske mladine.

Sprejem Francozov pred magistratom

Med ogromnim navdušenjem več tisoč glav broječe množice je zaključil poslanec in župan mesta Grenoble, g. Mystral, svoj odgovor na pozdrav predsednika gerentskega sveta, dr. Dinka Puca, z mogočnim vzklikom: Vive la Yougoslavie!

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 10.: »Idiot«. D.
Petek, 11.: »John Gabriel Borkman«. E.
Sobota, 12.: »Ladja Tenacity«. A.
Nedelja, 13.: Zaprto.
Ponedeljek, 14.: »Jakob Ruda«. B.

Ljubljanska opera

Četrtek, 10.: »Bohema«. B.
Petek, 11.: Zaprto.
Sobota, 12.: »Trubadur«. D.
Nedelja, 13.: »Grofica Marica« ob pol 20.
Ljudska predstava po zahtevnih cenah. Izv.
Ponedeljek, 14.: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Četrtek 10.: »Kozarec vode« B (Kuponi)
Zadnjič v sezoni.
Petek 11.: Zaprto.

Operi »Stara pesem« in »Cavalleria ru-sticana« na mariborskem odru. »Stara pe-sem« je menda najbolj sladka in najbolj pri-srečna Parmova opera in je doživela pred-petini leti, ko se je prvič pela v Mariboru, mnogo priznanja in uspeha. »Cavalleria ru-sticana« je stara priljubljena opera znan-ka, ki je bila radi svoje melodioznosti in dramatičnosti vedno navdušeno sprejeta.

Ker odide v torek velik del vojaške godbe v Dobruo, je uprava primorana, uprizoriti ti dve operi zaporedoma v soboto, nedeljo in ponedeljek (12., 13. in 14. junija za ab. C, B in A). V »Cavalleriji rusticana« nastopita zopet oba Mitrovičeva kot gosta. To bodo zadnja njuna gostovanja. Pripominjamo, da spada Santuzza med najboljše vloge g. Mi-trovičeve in da je žela za to kreasitjo tudi pri zagrebški kritiki nedeljeno hvalo.

»Grofica Marica« s popustom za abonen-te reda C. Abonente reda C in D opozarja gledališka uprava v Ljubljani, da imajo pri nedeljski uprizoritvi »Grofica Marica« pri nakupu vstopnic za to predstavo 50% popust od navadnih dnevnih opernih cen. Vsak abonent ima pravico do toliko sedežev, na kolikor jih je sicer aboniran. Uprava prosi, da se kupijo vstopnice že v predprodaji. Vsak abonent se mora pri nakupu izkazati s svojo legitimacijo in abonentsko izkaznico. Predstava se vrši v nedeljo ob pol osmih zvečer.

Zagrebška opereta v Sarajevu. Zagreb-ski operetni ansambel nastopi svoje goso-tovanje v Sarajevu dne 23. junija in ostane v Bosni do 1. julija.

Zagrebško Narodno gledališče ima ta teden na sporedu Shakespearjevo komedijo »Mnogo hrupa za nič«, opero »Samson in Da-lila« z Rusom Skupjenskim in altistko Mar-

to Pospisilovo v glavnih vlogah, Kulundži-čevu dramo »Polnoč«, Mesaričeve aktovke »Kozmični žonglerji«, Leoncavallovo »Pa-glance«, Safranekov balet »Figurine« ter opere: Orlov, Clo-Clo in Bonmarché.

Umetnostna razstava v Mariboru. V ne-deljo 6. junija bi se morala otvoriti v Mari-boru, v Kazinski dvorani umetnostna raz-stava prof. V. Cotiča in prof. I. Mežana. Radi zaprek pa je bila otvoritev razstave odložena in se bo vršila v četrtek, dne 10. junija. Prof. Cotič je našemu občinstvu dobro znan že z dosedanjih razstav kot energičen de-lavec na umetnostnem polju v Mariboru. To pot razstavi »Stari Maribor« v barvah. Cotič-čev tovariš prof. Mežan razstavlja v Maribo-ru sedaj prvič. Predstavil se bo občinstvu kot portretist in krajinar. Vetopnina za po-set razstave je zelo nizka, zato je obisk tem bolj priporočljiv. Razstava je odprta do 20. junija, vsak dan od 9. dopoldne do 4. po-poldne.

»Kozarec vode« na mariborskem odru. Dne 4. t. m. je uprizorila mariborska drama Scri-bove velosiglo »Kozarec vode«. V tej du-hoviti petdeljanki triumfira blesteča odreda tehnik ter duhovitost plodovitega komedio-grafa. Dvorske državne (čestokrat srčne) in-trige visoke angleške gospode slika Scribe plastično in nazorno, zapletljaji so izredno duhoviti, dejanje je vsesokoli napeto in za-nimivo. Izvajanje na mariborskem odru je v splošnem zadovoljilo. Režija g. Zeleznika je delo primerno inscenirala; dialog je bil mestoma prav dobro uvežban. Prvenstvo si je zopet prislužila ga. Btkšekova. Njena in-

trigantna vojvodinja, žena visokih ambicij in histerične ljubosumnosti, ki jo prinaša s seboj bližajčo se starost, je bila uprav ka-binetno izdelana kreacija velikega formata, prepričevalna in verjetna. Vreden drug ji je bil Bolingbroke g. Urvalaka, simpatičen po-jav izkušenega politika, ki ima pri uravna-vanju držav. poslov. srednjejšo roko kakor v lastnih zadevah. Karakter je podan valedo-stojno, le jeziku naj bi posvetil igravec še večjo pažnjo. Lep odroski pojav je bila gd. Starčeva kot kraljica Ana, ta sentimentalna in slabotna ženska, ki nima brez moči med sovražnima strujama. Le ton igralka še ni bil pravičen in premalo moduliran. Ga. Sa-vinova se je trudila z vlogo Abigaille prav hvalevredno; žal pa se ji ljubkost in než-nost mladega dekleta ni posrečila. Njena kreacija je napravila vtis neiskrenosti in umetniženja. G. Tomažič kot gardni prapor-šak je razočaral. V govoru je previhrav, mestoma skoro nerazumljiv; tudi mu ne pri-jajo ljubimske vloge. Med ostalimi malimi vlogami, ki so zadovoljile, je omeniti polno-kravnega aristokrata g. Groma. Gledališče ni bilo polno, razpoloženje pa se je stopnjevalo od dejanja do dejanja; pohvala je bila pri-srčna in iskrena. Dr. I. V.

Italijanska kritika o pesniku Angeli-noviću. V rimski reviji »L'Europa Orienta-le« priobčuje znani publicist O. Randi prikaz pesniške zbirke Danka Angelinovića »Ju-tarnja zvona« in se izraža o knjigi zelo po-hvalno. Randi je dodal svojemu članku tudi nekaj prevodov Angelinovićeve poezije.

Iz Trbovelj

t. Članski sestanek trboveljskih obrtnikov. V ponedeljek 14. t. m. se bo vršil članski sestanek trboveljskih obrtnikov. Na dnevnem redu je več važnih zadev. Razgovor bo tudi o posetu ljubljanske velesejme. Za članski sestanek v Hrastniku ni še določen datum.

t. Nove določbe za splavarje. Za splavarje, ki plovejo iz Trbovelj in mimo Trbovelj po Savi, so izšle nove določbe, po katerih se ima vsak splavar, ki plove do Zagreba, prijaviti v uradu gradbene uprave poleg železniškega mosta v Zagrebu. Za one, ki plovejo do Beograda, pa so določbe bolj komplicirane, zato se naj prizadeji potruditi v občinsko pisarno, kjer zvedo vse notankosti.

t. Dvodnevni izlet v Bohinj in na Bled. V ponedeljek je bilo na kolodvoru že v zgodnji uri veselo vrvenje, ko so se odpravljali dečki in deklice trboveljske deške in dekliške šole pod vodstvom učiteljskega izleta na Gorenjsko. Gasilsko društvo v Trboveljah je na prošnjo dostavilo brezplačno društveni avtomobil za vožnjo do postaje in nazaj. Udeležencev je bilo nad 50 in to skoraj sami pevec in pevke, katere smo obžudovali že pri zadnjem šolskem koncertu pod spretno taktirko upravitelja g. Plavška. Vsi stroški za izlet so se docela krili iz vstopnine šolskega koncerta tako, da si je delavska mladina lahko zastopnik ogledala krasote divne Gorenjske. Vidi se, kako le po skrbiti in se truditi ob vodstvi kakor tudi učiteljski zbor deške in dekliške šole, da se mladina vzgoji v veselje vseh, posebno pa staršev.

t. Pasji kontumac v Trboveljah. Okrajno glavarstvo v Laškem je odredilo za trboveljsko občino pasji kontumac, da odvrne nevarnost, da bi se raznesla steklina tudi v trboveljsko občino. Do sedaj je zaznamovani več slučajev stekline v Savinjski dolini, od kod je močan promet s Trboveljami in Hrastnikom.

t. Trboveljski drobiž. Od Sokolskega doma proti Vodom so pričeli izdelovati trotoar tako, da bo ta del trboveljske glavne ceste eden najlepših. Poleg Sokolskega doma je pravkar zgrajena vila lekarnarja g. Pcharca. — Staro bolnico na Vodah prav pridno renovirajo in pripravljajo prostore za Bratovsko skladnico v Trboveljah.

t. Delavsko strokovno združenje je sklicalo sestanek svojih zaupnikov, na katerem je pretrpelo vprašanje strokovne zedinje. Naj po vsestranski debati je bilo sklenjeno akcijo za zedinjenje toplo podpirati.

t. Več kinopredstev v občini. Se ne dolgo je obstajal v celi trboveljski občini samo en kino, sedaj pa so že trije v obratu: v hrastniškem Narodnem domu, pri Počivavški na Vodah in v Sokolskem domu v Lokah. Namerava pa se otvoriti še en kino in sicer v klerikalnem Društvu domu v Trboveljah. Dvomiti je, da bi mogla vsa štiri kina uspevati, ker štejejo Trbovelje do 20.000 prebivalcev. Od teh je pretežna večina delavcev, katerih gnojni položaj ni baš zadovoljiv.

Iz Prekmurja

Samomor. V Veščici pri Murski Soboti se je obesila 31letna posestnikova žena Terezijska Kutuša. V smrt je šla radi spora z možem in sinom. Najprej se je raziril glas, da gre za umor, vendar pa je sodna komisija domala, da je nesrečnica šla sama v smrt.

Težka telesna poškodba. V neki soboški gostilni je udaril fotograf natakarkar tako nesrečno s kozarcem za vrat, da se je kozarec razbil in natakarkar prešel žile na vratu. Posledovanca so prepeljali v tukajšnjo javno bolnico in še vedno ni izven nevarnosti.

Zanimivosti iz »Naših novic«. Nova zvezdinja prekmurska stranka nadaljuje v svojih glasilih »Neplapuc« in »Naših novicah« borbo proti Kleku. Bivši urednik Klekovega »Nepujskega« piše pod naslovom »Dol z lažjo« meo drugim: »Či sem ravno nikdar ne uo pristajš smečke zveze, sem lénsko let: na večkratno prošnjo g. Klekova in njegovega najbokskega prijatelja Balkarija, je sročelo ponudbo, da bom vrejice ogrski list Nepujsag. Obvezao sem se, da bom pisao v krščanskem duhu, kelko mogoče, podpirao ljudsko — ko in predvsem, z vsio silo zastonoao prekmurske ogerske interese. Dobo sem tudi obljubio, da me bo sta dva gospoda pritem deli pomagala. Gospod Klek mi je tudi to povedao, da nihče ne sme znati o tom, da je li njegova roka zmes i da naj oblastvi vse tak javim, kak da bi jaz sam izdal list. Pravo mi je tudi to, naj njegovo ime niti ne omenim, da on sam najbolje zna, kak radi ga majo, i da v začetki ne trbe pisati o tom, zakaj se ide. Vse se je tak zgodilo, kak si je on to želo.« Velik diplomat je g. Klek, samo da ima s svojimi pomočniki veliko smolo!

Dožnost vsake lepe dame je,
da uporablja pariško emulzijo za lice

Visagine
Adelina Patti

pariško emulzijo za umivanje lica. Stekleničica stane Din 30.— in se lobiva v vseh lekarnah drogerijah in parfumerijah. Glav. zaloga v Jugoslaviji: Zagreb, Gajeva ulica 8.

Sokol

Seja župnega odbora Mariborske Sokolske župe

Starostništvo MSZ je smatralo za potrebno, da skliče še pred zletom v Prago sejo župnega odbora, ki se je vršila v Mariboru dne 6. junija. Mnogo društev sicer ni bilo zastopanih, vendar se je seja smatrala za sklepčno in naj izve v velikih potezih glavne stvari a seja tudi članstvo, ki ni bilo zastopano na seji.

Ko je otvoril br. župni starosta Novak so jo in je br. župni tajnik podal kratko poročilo, ki se je tikalo največ korespondence, se je v debati ugotovilo, da direktno izterjavanje saveznega porea in drugih pristojbin, ki se morajo odračunavati Savezu, brez posredovanja župe ni v prid sokolski stvari, vsaj v slovenskih župah ne. Zato je bil storjen sklep: župni delegat ima na prihodnji seji saveznega odbora dolžnost, zahtevati, da se izterjavanje omenjenih denovsk obnavnava individualno, to se pravi, od žup, kjer je stvar bila do lani v redu, potem žup, v ostalih župah pa direktno od društev. Tudi pri blagajniškem poročilu, ki je pokazalo dosti ugodno stanje župne blagajne, se je potrdila upravičenost storjenega sklepa in zahteve, katero vsebuje. Mesto župnega načelnika, ki se je nahajal na izbirnem pregledu za Prago določene tekmovalne vrste na Ptufu, je poročal njegov zamestnik: MSZ pošlje v Prago 2 član. tekmovalni vrsti za nižji oddelek, že omenjeno ptufsko in pa mariborsko. Od naraščajočih sta tekmovali tudi 2 vrsti, in sicer 7 naraščajočih in 7 naraščajočih, vsi iz Maribora. Na akademijah bodo nastopale iz MSZ članice in naraščajočice. Pred odhodom v Prago (v 2. polovici junija) bosta obhodila 2 člana župnega TO večja društva, da prekontrolirata v družtvih izvajanje pravih prostih vaj. Ako bi katero društvo imelo tozadevno posebno željo, naj to nemudoma javi župnemu TO. Pregled šeststajstorie se bo vršil v nedeljo, 13. junija, ob priliki društvenega nastopa Sok. dr. v Mariboru; natančnejša navodila sledijo. Dodatno k temu poročilu je pozival br. župni starosta, naj društva z naraščanjem pošljejo vsaj enega naraščajočnika v Prago na naraščajoče dneve. Stroški se bodo obilno obrestovali. Br. župni prosvetar je na kratko poročal o prosvetnem delu, izvršenem po župnem občnem zboru. V glavnem gre za trije: MSZ izšla za praki zlet »Vodiča po Pragi« s priloženim florisom, ki bo zelo praktično pokazal Prago v arhitektonskem in historičnem oziru ter bo stal le do 8 Din komad; dalje se pošlje v jesen v Beltince nova potovalna knjižnica in končno oživi naj se župni vestnik ter začne z njegovim rednim izdajanjem; dolžnost društev je, da mu z zadostnim številom odjemalcev zagotovijo obstoj. V to svrhu naj služijo poletni meseci. Br. načelnik župnega zdravniškega odbora je z veseljem ugotovil, da se mu je posrečilo dobiti zdravnika za vlak, s katerim se pelje članstvo MSZ na zlet v Prago, kakor tudi za naraščajoči vlak. Razen tega je pozval na najbolj živahno delovanje društvenih zdravniških odborov in je ta poziv tudi tehno utemeljil.

Med služajnostmi se je poročalo, da dobe srezka poglavarstva v kratkem okrožnici, da se smejo tudi državnim nameščencem izdati polni listi za Prago. — Končno se je ugotovilo, da se mu je posrečilo dobiti zdravnika za vlak, s katerim se pelje članstvo MSZ na zlet v Prago, kakor tudi za naraščajoči vlak. Razen tega je pozval na najbolj živahno delovanje društvenih zdravniških odborov in je ta poziv tudi tehno utemeljil. Med služajnostmi se je poročalo, da dobe srezka poglavarstva v kratkem okrožnici, da se smejo tudi državnim nameščencem izdati polni listi za Prago. — Končno se je ugotovilo, da se mu je posrečilo dobiti zdravnika za vlak, s katerim se pelje članstvo MSZ na zlet v Prago, kakor tudi za naraščajoči vlak. Razen tega je pozval na najbolj živahno delovanje društvenih zdravniških odborov in je ta poziv tudi tehno utemeljil.

Sokol šlika priredi v nedeljo 13. t. m. društveno javno telovadbo, združeno z vrtno veselico v Zgornji šliki pri gosp. I. Kmetu na Celovski cesti. Telovadne točke so zelo lepe. Vsi oddelki nastopijo s slikovitim češkimi prostimi vajami za vseokolekci zlet v Pragi. Po telovadbi ples, petje, streljanje itd. Sodeluje godba Sokola I. Začetek točno ob 3 popoldne.

Fran Korošec, urar, Ljubljana, **Barvarska steza 6** (I nadst.). (dohod iz Poljanske ceste ob hiši št. 7.) sprejema in popravila vsakovrstne ure trepčno hitro in ceno ter daje 1 leto garancije. Nadalje izdeluje vse specialne dele za ure itd.

Pozor!

V 24 urah vam plisira vse vrste blaga in svile v različnih vzorih tovarna

Josip Reich 4544

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4 — 6.

Kupite Inar

nogavice z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

da se prepričate, kako en par traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah Nogavice brez žiga „ključ“ s ponarejenec.

Vremensko poročilo

Metearološki zavod v Ljubljani, 9. junija 1926.

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smeri vetra in brzina v m	Obilje noči: 0—10	Vrsta padavine
opazovanja				%			mm u ure
Ljubljana (dvorec)	7	761.0	15.2	51	NE 0.5	8	0.1
	8	760.6	17.7	69	ENE 0.5	6	
	14	759.4	22.9	55	SW 5	1	
	21	759.9	18.4	62	SW 1	8	
Maribor	8	760.2	18.0	40	NW 1.5	2	
Zagreb	8	760.3	20.0	70	SW 7	4	31.0
Beograd	8	759.4	18.0	73	W 3	6	
Sarajevo	8	761.1	16.0	58	mirno	1	11.0
Skopje	7	760.1	20.0	46	SE 1.5	4	
Praga	7	759.7	15.0	—	NW 5	7	1.0

V Ljubljani je povprečni barometer višji ko včeraj za 1.8 mm.

Solnice vzhaja ob 4.13, zahaja ob 19.44. Luna vzhaja ob 3.41, zahaja ob 18.45.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo, mestoma solnično. Podnevi oblačno, toda toplejše.

Kolesa!

samo pri Gorcu!

Palača Ljublj. Kreditne banke

Sport

Zakaj je bila odpovedana alpska vožnja

Vest, da se zaenkrat alpska vožnja ne vrši, je zadelo silno neprijetno vse avtomobilistične kroge. Odpoved po tolikih pripravah in tako kratko pred vožnjo je pač neravna stvar; v Avstriji so teh odpovedi menda že vajeni, tamošnja reklama prepoved je jako vplivala na motorne prireditve. Tudi v pravih za alpsko vožnjo čl. 21 je izražena taka prepoved: »za reklamo je dovoljeno uporabiti le oficijelno ob zaključni razglasitvi objavljene rezultate in tudi to le z istim besedilom, kakor ga ima razglasitev rezultata.«

To je pogoj, ki je omogočil uspešno sodelovanje trvd le v malem obsegu. Tudi ostali pogoji za udeležitev pri alpski vožnji so deloma naravnost neizpolnjeni: zahtevanim težam na primer ne zadostijo ameriške tipe. Te bi prišle po tabeli v kategorije, kjer bi Evropejci bili že v naprej močnejši. — Tudi druge kondicije so vse precej lahke. Zahteva, da naj se vršijo skušnje na odpornost in na zavore med vožnjo, je jako visoka.

Morda je to vzrok, da so se umaknili že prijavljeni vozači. Prijavljenih je bilo poleg 20 motornih koles (eden iz Ljubljane) še Mercedes, Presto, Bugatti, neoficijelno tudi Daimler in Steyr.

Angleži in deloma Francozi so izostali iz istega vzroka kakor Amerikanci: vozovi so bili ob istem volumu prelahki.

Ali je mogoče kriv res šovinizem? Baje so odpovedali nekateri avstrijski bivši aristokratje zaradi tega, ker gre vožnja na Vidovdan preko Sarajeva, kjer se je vršil atentat na Franca Ferdinanda. Najbrže je to le krinka. Pri avstrijskem Avtoklubu je toliko resnih delavnih mož, da se nam zdi izključeno, da bi iz tega vzroka ukinitli tako važno prireditev.

Pravi vzrok je drakonska postavitava in ona čudna tabela, ki naj bi izključila avstrijski in nemški industriji neprijetne konkurente; žal da nosi posledice tega neprijetnega stremeljenja tudi naša država — velja si zapomniti.

F. L. Y.

Službene objave LLAP

(Iz seje z dne 7. t. m.)

ASK Primorje se kaznuje z ukorom, ker so njegovi reditelji za Schwabovo stafe to došli prekasno na določeno mesto. Kot podsavezni sodniki se črtajo gg. Gorec, Jernejčič in Fink, ki se letos dosledno izogiba vseh prireditvev LLAP. SK Iliriji, ki še ni oddala slik svojih atletov in atletinj, in ASK Primorju, ki je zahteval ugodil samo delno, se v smislu paragrafa 17. točka 1 obtega avilnika izreka strok ukor. Ako ne ugodita tej zahtevi najkasneje osem dni po objavi v »Jutru«, se ju bo kaznovalo po paragrafu 17. točk. 2. SK Iliriji se dovoli prireditve junijskega mitinga dne 20. t. m. Klubi se opozarjajo na določila paragrafa 16, da vselej javijo, zakaj se javljani in že odobreni mitingi niso vršili. Opravičilo ZSK Heresa, da radi lastne prireditve ni mogel postaviti rediteljev, — jurnemu mitingu dne 6. t. m., se vzame na znanje. Poročilo ZSA Hermes, da sprejema nasvetovani mu termin 17. X. 1926 za distančni tek ST. Vid-Ljubljana, se vzame na znanje in javi Savezu. Verificira se propagandna stafa ISSK Maribora z dne 23. maja t. l. Prvo mesto si je priboril SD Rapid v postavi Siebera, März, Löschner, Hoffer, Jegerich in Larborič v času 3:46.2 min. Opozarjajo se klubi, da morajo biti zapisniki lahkoletskih prireditvev podpisani po sodniškem zboru. ISSK Maribor se poziva, da pošlje zapisnik srednješolske propagandne stafe z dne 3. t. m. ZSK Hermes se poziva, da pošlje zapisnik stafetnih prireditvev z dne 6. t. m. Verificira se s pravom takojšnjega nastopa za ASK Primorje Zdenko Medica.

Ilirija: Villacher SV (Beljak) 13. t. m. V nedeljo 13. junija igra Ilirija revanžno tekmo s Villacher SV iz Beljaka, ki je pravkar ponovno dosegel nogometno prvenstvo Koroške. Prva igra letos v Beljaku je končala z zmago Ilirije v razmerju 3:1, pri čemer se je izkazal SV za izredno žilavega in odpornega protivnika. Ilirija bo morala igrati v nedeljo znatno boljše kot v zadnjih nastopih, ako hoče svoj prvi uspeh proti SV ponoviti. Tekma je za Ilirijo važna tudi kot trening na bližnje srečanje z Gradjskim v državnem prvenstvu.

Jubilej dvestote tekme za SK Ilirija slavi v nedeljo povodom gostovanja beljakega SV goalgetter Ilirije Oton Oman; istočasno slavita stoto tekmo za svoj klub goalman Miklavžič ter desni half internacionalc dr. Stane Tavcar.

SK Ilirija (Nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 21. važen sestanek I. moštva v klubovem lokalni kavarni Evropa. Polnoštevilno!

SK Ilirija (Lahkoletska sekcija). Danes v četrtek trening, obvezen za vse članove. Prigajajo se vsi atleti, da se ga gotovo udeležijo. Važne zadeve. Načelnik.

Pred tekmo Opera: Drama v nedeljo 13. t. m. se vrši na sportnem prostoru Ilirije od 10.30 dalje promenadni koncert. Ob 10. uri nastopita k predigri junijski moštvi Ilirije in Hermes.

ASK Primorje (Nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 20.30 seja v Narodni kavarni. Tajnik.

ASK Primorje (Hazenka sekcija). Danes ob 18.30 trening na dva gola za prvo in rezervno družino. Pozivamo obe družini, naj se istega sigurno udeležijo. Trener.

Kolesarski odsek ASK Primorje ima sestanek članstva in odbora danes 10. t. m. ob 21. v mali stranaki sobi restavracije pri Šestici.

Kolesarski podsavez Slovenije. Seja odbora v petek 11. t. m. ob 21. v mali stranaki sobi restavracije pri Šestici.

Ljubljanska tekma. 4. avgusta t. l. priredi Avtoklub, sekcija Ljubljana, dirko na Ljubelj. Točna poročila o pogojih in prijavnih terminih sledijo.

Včerašnji nogomet na Dunaju. V prvenstveni tekmi je porazil Sportklub WAC s 5:4 (4:0).

Gospodarstvo

Nakup inozemskih srečk strogo zabranjen

Po zakonu o ustanovitvi državne razredne loterije je v naši kraljevini prepovedano prodajati in hraniti srečke vseh tujih loterij vobse, a listom je prepovedano priporočati ali oglašati nakup teh srečk. Prodajo in hranjenje tujih srečk sme dovoliti minister za kmetijstvo in vode samo, ako bi bila od tega zavisna prodaja naših državnih srečk ali pa srečk naših gospodarskih in dobrodelnih društev v dotičnih tujih državah, to je, ako se sklene z eno ali drugo tujo državo tozadevna recipročna pogodba, kar se pa do danes še ni niti v enem primeru zgodilo.

Finančne organe je zato presenetilo, ko je neka zagrebška firma razvila v poslednjem času živahno propagando za nakup češkoslovaških gradbenih srečk in srečk češkoslovaškega Rdečega križa, sključo se na to, da je prodaja in nakup teh srečk v naši kraljevini dovoljena. Kot dokaz so kazali agenti od firme same izdano legitimacijo, v kateri so navedena rešenja ministra za notranje zadeve, ministra za kmetijstvo in vode ter ministra za finance. Ker niso finančni organi prejeli niti enega od teh treh ministrskih odlokov, posumnjali so v točnost navedb legitimacij in vprašali finančno ministrstvo, kaj je na stvari. Na to vprašanje je odgovoril generalni inspektor finančnega ministrstva naslednje:

»Prodaja češkoslovaških 2% gradbenih srečk in srečk češkoslovaškega Rdečega križa ni dovoljena v naši kraljevini in poizvane prodajalcev na rešenje z dne 11. junija 1924 št. 14.634 je samo varanje (ohmana) naših državljanov.«

Opozarjamo naše čitatelje na to odločbo in odločno svarimo pred nakupom vseh inozemskih srečk, kajti kogar zalotijo, da ima tuje srečke ali promete teh srečk, bo kaznovan s 100 do 5000 dinarjev, a srečke se konfiscirajo in korist države. Ako se denarna kazen ne more izterjati, se izpremeni v zapor.

Opasnost držanja tujih srečk je velika še posebno zaradi tega, ker gre onemu, ki ovari koga drugega, četrtina kazni, pa se zato kaj hitro kdo polakomni lahkega zaslužka.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (9. t. m.). Pšenica: baška, 4 vagoni 325; banatska Vršac, 1 vagon 312.50. Ječmen: baški, 1 vagon 150; banatski, 1 vagon 165. Turšičica: baška, 9 vagonov 142.50—145; sremeska, 4 vagoni 145; sremeska, ladja Donava, 34 vagonov 143. Moka: baška, 4 kombinirana, 1 vagon 525; baška, 4 vag. 1 vagon 505; baška, 4 vag. 1 vagon 320; baška, 4 vag. 2 vagona 185. Otrubi: baški, 1 vagon 105. Tendence čvrsta.

Mariborski žirinski sejem (8. t. m.). Dagon 15 konj, 12 bikov, 182 volov, 322 krav in 19 telet, skupno 550 glav. Povprečne cene za kg žive teže so bile: volli, debeli 8—9, pol-debeli 7.50—8, plemenski 7—7.50, bikli za klanje 5.50—7, krave, klavne debele 6.50 do 8.50, plemenske 4.5—6.25, za klobase 3.50 do 4.25, molzne in breje 6, mlada živina 6.25 do 8.75, teleta 10 Din. Prodalo se je 273 komadov; od tega 13 komadov v Avstrijo, 30 pa v Italijo. Mesne cene: volovsko meso 8—19, meso bikov, krav, telic 12.50—20, svinjsko meso 10.50—27 Din za kg mrtve teže.

Zagrebski tedenski sejem (9. t. m.). Dagon goveje živine srednji, le telet je bilo obilno. Kupovala so se teleta za izvoz v Italijo. Tudi svinje je bilo precej. Cene ponujale povprečno 50 par pri kg. Konji so se nakupovali največ za Italijo. Cene za kg žive teže: voli I. 9.25—10.50 (izjemno 11—11.50), II. 8—8.50, III. 5.50—7, bosanski III. 6 do 6.25, krave domače I. 8—9.50, II. 6—7, III. 3—5, junci I. 9—11, II. 6—8, junice I. 7.50 do 8.50, II. 4.75—6, teleta 6—10 (zaklana 10—13), svinje nepitne 10—11, domače pitne 12—12.50, sremeske 12—12.50 Din. Konji 5000—14.000 Din par, lahki 1000—4000 Din komad. Krma: seno 1.75—1.25, II. 60 do 75, detelja 75—125, otava 1.25 Din za 100 kg.

Dunajski svinjski sejem (8. t. m.). Dagon 14.831 komadov. Največ jih je bilo iz Poljske, to je 10.491, a iz Jugoslavije samo 1906 komadov. Za kg žive teže notirajo: debele svinje I. 1.95—2.10, srednjetežke 1.85—2, kmetijske 1.75—2.10, stare 1.70—1.85, mesne 1.80—2.15 (2.20) šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (8. t. m.). Iz Amerike so prispela čvrsta poročila. Tudi dunajski tržišče je bilo prav čvrsto. Ponudb je bilo malo. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 45.50 do 46, potiska 48.50—50; turšičica: 22 do 28; oves: domači 29.25—30.25.

Obtok novčane Narodne banke se je v zadnjem tednu maja t. l. povečal za 100.5 milijona na 5627.2 milijona dinarjev. V istem času je porasla kovinska podloga za 1.7 milijona na 423.5 milijona dinarjev zlate in neznane vrednosti. Skupna posojila so se zmanjšala za 2.1 milijona na 1310.6 milijona dinarjev.

Poslovanje zagrebških bank v minulem letu. Koncem I. 1925. so imeli vsi zagrebški denarni zavodi 872.5 milijona Din lastne imovine in 5072.4 milijona Din poverljive imovine. Od tega je bilo kosmatih 466 komadov 397.7 milijona Din, od česar je odpadlo na davke in doklade 63.9 milijona Din, na obresti in režijske 227.9 milijona Din in na dubioze 7.7 milijona Din. Čisti dobiček je torej značil preko 96 milijonov Din, od katerih je prišlo na dividende 68.7 milijona Din, na tantilje 6.4 milijona Din, okrog 5 milijonov Din za uradniške pokojninske fondе, za rezerve preko 10 milijonov Din, a okrog 5 milijonov Din se je preneslo na novi račun.

Napačne informacije o stanju hmelskih nasadov v Sloveniji. »Prager Presse« prinaša iz Zagreba naslednjo vest: »Potem ko je peronospora v minulem letu napravila slovenskemu hmelsarstvu veliko škodo, prihajajo sedaj od vseh strani poročila, da hmelsarstvo resno ogrožajo tako zvane hmelske miši (v originalu Hopfenmause!). Uradna poročila o tem se glase zelo neugodno. Ta vest je brez vsake podlage in nemogoča. Ker hmelskih miši sploh ni. Mogoče je v listu tiskovni pogrešek in so bile mišljene nameste Hopfenmause (hmelske miši) Hopfenlaue (hmelske uši). Toda tudi uši ne nastopajo v množicah. Peronospora je res lani napravila škodo in nastopa letos še opasnejše, a le v nasadih poznega hmelsja, ki so v Sloveniji neznatni. V mnogih slovenskih

hmelskih občinah že akoro ne poznajo več poznega hmelsja, temveč le golding. So pa drugi škodljivci, ki grozijo slovenskemu hmelsarstvu, med njimi predvsem hmelska stenica, ki pa tudi še ne nastopa v množicah. Zagrebškemu izveščitelju »Prager Presse« so hmelsarske razmere v Sloveniji hudo neznanne.

Priprave za izvozno sezono. Iz Beograda poročajo, da so se te dni sestali ministri vseh gospodarskih resorov ter razpravljali o merah, ki jih je treba ukreniti pred izvozno sezono. Med drugim se je razpravljalo o osiguranju vagonov. Dosegel se je sporazum v vseh točkah in se bo mogel letošnji izvoz vršiti v redu in brez ovir tako glede na finančno stran kakor glede na prevoz.

Sestanek beogradske trgovce za manufakture. Pred nekaj dnevi so imeli beogradske manufakturnisti sestanek, na katerem so sklenili, da sedanje kondicije nam pram svojim odjemalcem popolnoma spreminijo. Izprememba bo, ko bo stopila v veljavo, obvezna za vse trgovce za manufakturno na debelo.

Označevanje bivaljših v carinskih dokumentih. Posamezni uvozniki in izvozniki navajajo v carinskih dokumentih pomankljive podatke. To se dogaja tudi v primerih, v katerih so točni podatki v lastnem interesu plačnikov, to je, kadar gre za pobrano 40dostoto davčno vrednost, katero je odpremiti finančni upravi, da jo zaračunajo v dobro plačniku. Zaradi netočnih podatkov zadružajo carinarice odpremo pobranih davčnih varščin, dokler nesporno ne ugotovijo identitete plačnikov vseh davčnih varščin. Finančna uprava prejema zaradi tega pobrane varšvine precej pozno. Posledica tega je, da morajo davkoplačevalci medtem za podle davke znova plačevati pri davčnem uradu, dasi bi bili ti poravnani za davčnimi varščinami, pobranimi na carinarnicah. Interesenti, ki plačujejo davčne varšvine na carinarnicah, naj bi torej na carinskih dokumentih vedno točno navedli svoje bivaljšice. Pripominja se, da se carinski podatki ne smejo nikdar uporabljati in ukoričniti za davčne namene, to je, pri odmeri davkov.

Padanje insolvent v Nemčiji. Tekom meseca maja t. l. je bilo v Nemčiji razglašanih 1042 novih konkurzov (nazadovanje proti aprilu t. l. za 20 odstotkov) in odrejenih 712 novih poslovnih nadzorstev (nazadovanje proti aprilu t. l. za 25 odstotkov).

25letni jubilej vrtnarske razstave v Poznanju. Od 25. septembra do 3. oktobra t. l. se bo vršila v Poznanju vrtnarska razstava, ki je hkrati jubilej njenega 25letnega obstoja v Poznanju. Razstava se bo delila v naslednje oddelke: 1. Sadjarstvo. 2. Odgoja cvetlic. 3. Začimbe.

Iz življenja in sveta

Poroka četrte najbogatejše dame na svetu

V New-Yorku se je pred kratkim omožila hči ameriškega državnega tajnika Mellona, Alice, z Davidom Kirkpatrickom Bruceom, sinom senatorja Brucea, ameriškim vicekonzulom v Rimu. Poroka se je vršila v katedrali sv. Petra in Pavla in ceremonija je bila zelo svečana. Navzoč je bil osebno tudi predsednik Zedinjenih držav Coolidge z vsemi ministri. Poročnega banketa se je udeležilo nič manj kakor 8000 povabljencev.

Državni tajnik je dal svoji hčeri veliko doto in poleg tega poročni dar v znesku 10 milijonov dolarjev. Bogastvo mlade žene pa je še daleko večje, kajti Alice Mellonova razpolaga s celotno milijardo dolarjev. David Kirkpatrick Bruce je po naziranju ameriškega tiska naravnost siromak v primeri s svojo ženo. On ima kot vicekonzul letno plačo, ki znaša 2500 dolarjev. Ta denar ne bi zadoščal mlademu paru niti za stanovanje, katerega bo za mnogo večji denar najela Bruceova žena, ki je prejšnja samo poročnica daril toliko, da so jih jedva namestili in razporedili v posebnem apartmanu.

Pilsudski v blaznici

Veliki ljudje imajo včasih za seboj čudno preteklost. Pilsudski, najizrazitejša osebnost današnje poljske republike, se ponaša lahko z raznovrstnimi doživljaji, med katerimi je pač najzanimivejši ta-le:

Ruska carska vlada je dala l. 1901. internirati Pilsudskega v petrogradski blaznici. Stvar se je izvršila tako natihoma, da niso vedeli zanjo niti najozi priatelj razkričnega socialista. Cenzura je previdno pazila, da niso listi prišli z novice na dan in tako je ostala stvar tajna tudi v inozemstvu. Pilsudski je bil namreč ruski caristični vladi trn v peti, ker se je neustrašeno boril zoper rusko gospodstvo na poljskih tleh. Radi tega ga je vlada dala ujeti, zapreti in internirati v blaznico. Na ta način ga je hotela onemogočiti in zbrisati s karte življenja.

Ravnateljstvo blaznice je prejelo, še preden je bil Pilsudski prepeljan v internacijo, poročilo, da je mož nevaren človek, ki ogroža s svojimi političnimi koncepti rusko državo. Treba ga je torej bilo najstrožje čuvati in zapreti v izolirano celico. Med zdravniki v blaznici pa je bil tedaj tudi neki dr. Mašurkovič, ki je čestokrat ostajal po cele dneve v svoji sobi in v laboratoriju, kjer je čital in delal eksperimente. Vsak večer se je odstranil iz kabine, z debelo torbo pod pazduho. Koncem maja je bila nadzorniška služba nad pacienti poverjena njemu. Mož je točno ob napovedani uri nastopil službo ter proti vsakdanji navadi bil zelo zgovoren in prijazen s tovariši in asistenti. Ko so zdravniki odšli k počitku, je začel pregledovati bolnišnico. V celici, kjer je bil interniran Pilsudski, se je zadržal zdravnik precej dolgo časa in ko je zapustil pacienta, je dejal stražniku, da je ta primer zelo čuden ter je ukazal, da mora pripeljati »blaznika« ne mudoma v njegov kabinet.

Tako je prišel Pilsudski v sobo zdrav-

nika Mašurkoviča, kjer sta oba ostala sama. Strežaj je še slišal, kako je ukazal zdravnik pacientu, naj se sleče. Nato je nastopila grobna tišina. Strežaj je čakal pred vrati, hotel je celo potrkati, toda se ni upal položiti prsta na vrata in tako je prečepel vso noč pred durmi. Slednjič je zjutraj prijavil slučaj ravnateljstvu. V navzočnosti dveh zdravnikov so strežaji vdrli v sobo, ki pa je bila prazna. Poznejša preiskava je pokazala, da so par ur prej odšli iz umobolnice tri osebe, med katerimi je bil tudi Pilsudski. Vsi trije moški so sedli v avtomobil in oddrli razneznano kam. Zasledovanje je bilo nemogoče in brezuspešno. Avtomobil se je, kakor se je doznalo pozneje, odpeljal v smeri proti finski obali, kjer je begunec čakala jaha, na kateri so se vkrcali ter odplovili ž njo v inozemstvo. Tako je rešil zdravnik Mašurkovič današnjega maršala Pilsudskega žalostnega hiranja in poglana. Zato pa je dobil pozneje mesto vsučiliškega profesorja v Lvovu, kjer poučuje še danes.

Strašna eksekucija

Bilo je leta 1625., piše Charles Nodier, Helena Gillet, še mlada devojka 22 let, je zagrešila detomor in dijonski tribunal jo je obsodil na smrt. 13. maja se je imela izvršiti smrtna kazen.

Eksekucija je bila strašna. Krvnik, ki je bil najbrž bil več kakor navadno, je zamahnil s sekuro, da bi nesrečni z enim udarcem odrobil glavo. Toda zadel jo je v levo roko. Obsojenka se je zgrudila na tla, krvnika pa je popadla taka groza in strah, da se je spustil v beg. Gledalci so se začeli razburjati in metati kamenje na morišče. Tedaj je planila na oder krvnikova žena, ki je prisostvovala eksekuciji, vzdignila obsojenko in položila njeno glavo na tla; krvnik je vnovič prihitel, zamahnil — in zopet zgrešil. Razjarjenost ljudstva je vedno bolj naraščala in krvnik, ki se je zbal, da se bo ljudska jeza znesla nad njim, je pobegnil v bližnjo kapelo. Njegova žena pa je ostala na morišču; vzela je vrh, s katero je bila Helena Gillet povezana, jo zadržala nesrečni okoli vratu in jo začela daviti. Ker se ji namera ni posrečila, je obsojenko prišla za las ter jo začela z velikimi škarijami suvati v glavo. vrat in prsa.

Ljudstvu, ki je gledalo to nečloveško trpinčenje, je bilo slednjič le preveč; kakor pobesneli so planili ljudje na oder in z rokami in s kamenjem so napravili konec krvniku in njegovi bestialni ženi.

Najbolj čudno na vsej stvari pa je, da je Helena Gillet vzlic dobljenim strašnim ranam ostala pri življenju. Dijonskim prebivalcem se je nesrečnica smilila in zahtevali so od oblasti, da jo pomilosti. Njihova prošnja je imela uspeh. Z dekretom dne 25. maja je dijonski parlament pomilostil Heleno Gillet in ji podaril svobodo.

Pobegli politični kaznjenci

Iz ječe v Čiti, glavnem mestu zabajkalske Sibirije, so pred časom pobegnili vsi politični jetniki. Po številu 80 oseb. Arestantom se je posrečilo nabaviti lestve iz vrvi, dve jekleni pili in ce-

lo zalogo čevlarske drete. Iz te so naredili zanke za straže. Ko je napolnil primeren čas, so prosili jetniki predstojništvo kaznilnice, da jim dovoli prirediti pevski večer s plesom. Harmonike in kitare so vreščale na ves glas in plesalci so z vso silo bili s petami ob tla, da je kar teklo od njih. Ples pa je bil samo sredstvo, s katerim so premamili straže. Med tem, ko se je vršil v dvorani ples, so namreč na oknih jetniške cville pile in rezale železne mreže in križe.

Ves to se je izvršilo tako naglo, da ni nihče opazil spretno pripravljene zarote. Nek jetnik je baš pričel briti norce iz nadzornika, ko se je zunaj splazilo pet jetnikov po pletenih lestvah na tla. V hipu so razorožili in zvezali vojaške ograje. Zamašili so jim usta, da niso mogli kričati na pomoč. sami pa so

oblekli njih uniforme in po premišljenem načrtu zasedli celo ječo. Kmalu je bilo zasedeno celo poslopje. Zadnji je bil zvezan in vržen pod mlzo, ob kateri je dremal nadzornik kaznilnice. Nato so osvobodili vse politične obsojence; tatove, roparje in druge zločince pa so dobro uklenili in zapahnil na njih vrata.

Vse to je bilo tako dobro organizirano, da so oblasti izvedele o dogodku šele drugi dan ob šestih zjutraj, ko je našel neki dobrovoljček na ulici pred ječo zvezane vojaške. Ljudje so se silno krohotali posrečeni osvoboditvi in praznim celicam političnih kaznjencev. Ba je niso oblasti doslej zajele niti enega beguna; vsi imajo dobra skrivališča ali pa so prišli že tako daleč, da jih zasledovalci ne morejo več doseči.

Navodila za fotografije amaterje

Cena Din 16.— 157
Drogerija A. Kanc sinova, Židovska u

Porotne obravnave

Ljubljana, 9. junija.

Mož z brazgotino tat bombaža

Na Gorenjskem, blizu Tržiča, ima predilnica in tkalnica Gassner & Glanzman na majem otoku, ki ga obdaja voda reke Bistrice in potoka Mošenika, malo trdnjavo. V tej trdnjavi ima veliko zalogo dragocnega indijskega bombaža. Vodstvo predilnice si pač nikoli ni mislilo, da se bodo podjetni tatovi spravili tudi nad to zalogo; vendar je doživelo to razočaranje.

Glavna junaka podjetja sta bila tesarja Viktor Lokar iz Strizave in Janez Beton iz Grada pri Cerkljah. Sprva sta delala sama, sumljivo je delstvo, da je predilniški mojster Roland W. po tatvini izkazal po knjigah pri kontroli, prebritek, meso primanjkljaja in kasneje osumil tatvine nekoga postnega delavca, iz česar se domneva, da je tatovom pomagal in hotel zmesati sled. — In tako sta začela leta 1923. Lokar in Beton krasti. Zlezla sta čez ograjo pri mostiču, ki vodi čez vodo in se spravila na delo. V steni poslopja, kjer je bila pavola spravljena, sta ponoči odkopala zidano okno, ki sta ga zunaj maskirala z drevjem, a znotraj z balami. Skozi to odprtino sta zlezla v skladišče in šla nad bale, kojih vsaka je imela po 50 zavitkov pavole. Odprla sta balo in odnesla zavoj, težke po 2,25 kg. Pozneje se je gospodoma zdelo prenerodno, ležti skozi okno, zato sta si oskrbela vitrihe, odpirala vrata in jemala pavolo. Vzela sta vedno vso balo s stranicami od lepenke vred, da ni ostala sled. Lokar, ki ga priče poznajo kot moža z brazgotino, je bil slab plačnik in se je najbrže zato z Betonom spril; saj je živel zelo potratno s skupnikom, ki ga je prejel od lastnice pletilnice Rozalije N. na Javorniku in od nekaterih goriških ter ljubljanskih trgovcev, ki se jim je predstavil za trgovca Jerišo. Vzdrževal je mater, pa ševal s celo vrsto ljubice ter jim kupoval razne stvari, svoji izvoljenki pa kar celo opremo, ki jo je pa odpeljal, ko sta se skregala. Po sporu z Betonom si je pridobil Lokar še ne 20letna fantka Alojza in Karola Legata iz Pristave ter ju zapeljal k tatvini. Kradli so skozi 2 leti in vzeli vsaj 11 bal v vrednosti 96.000 Din.

Lokar in Beton sta se zagovarjala zelo različno, da se je takoj videlo, da ne govorita resnice: Beton je pravil, da je pavolo samo kupil od nekega neznanca, a nikoli kradel. Lokar pa, ki je pravi veletrgovec, je vodil lastne trgovske knjige o ukradenem blagu. Pri vplomu je imel vedno električno svetilko in si posvetil ter izbral vrsto blaga, ki se je lažje izpečevalo. Trgovcem je nosil vzorce in pravil, da je pavola iz inozemstva. Imela je stampiljko z imenom trgovca Jeriša, izdajal pa se je tudi za Zupančiča in imel vedno s seboj račune trditi, da je lažje ljudi premotiti. Tudi je, da ima na Jesenicah skladišče, kjer ima cele vagon pavole.

Oba Legata sta skesano priznala, da sta res pomagala Lokarju in pravila, da sta bila zapeljana. Porotniki so stavljeni vprašanja o krivdi potrdili in na podlagi tega so bili obsojeni: Viktor Lokar in Janez Beton vsak na 5 let težke ječe, a Legata na 1 leto ječe — vsi pa v povrnitev škoda.

Predsednik porote je bil podpreds. dež. sodišča g. Keršič, a državni pravdnik g. dr. Fellacher.

Izletniki, prizanašajte naši planinski flori!

Novo mesto, 9. junija.

Nevaren zlikovec

Ivan Intihar, rudar po poklicu, je služil l. 1920 v Varaždinu pri vojakih in kmalu pobegnil od vojakov. Od tedaj se je potepal po Sloveniji ter se preživljal, kakor trdijo, po večini s tatvino. V noči na 25. julija 1925 se je pojavil pred hišo Marije Juntez iz Gređic, udaril po oknih, da sta se ubili dve šipi in nato zakričal: »Denar, meso in špeh sem, to je srbska postava!« Juntezova se je obotavljala, nakar jo je udaril s krepelcem po čeljustih, jo prijel za krilo in peljal k skrinji. Zbegnena starka mu je izročila nato listnico v kateri je imela 100 Din denarja. Za zahvalo jo je še enkrat udaril po glavi, da jo je obila kri. Njeno vpršje je slišal sosed Jožef Pač, ki je takoj stekel za Intiharjem, ga prijel in zvezal ter stražil toliko časa, da so prišli ponj orožniki.

Naslednje pa ima na vesti vrh tega še celo vrsto vplomov. Tako je vplomil v klet Franceta Tratarja iz Gređic in se založil tamkaj z vinom in lončeno posodo. Intiharja so kmalu po aretaciji izročili vojaški oblasti, da je odslužil predpisani rok. Po končani vojaški službi je bival večino v Avstriji, odkoder pa je ponovno napravil posete v domovino, izvršil kako predržno tatvino in zopet izginil. Tako se je pojavil dne 27. aprila 1925 v družbi znanega vlomilca Janeza Šebata na Mirni in obiskal skupno z njim gostilne Ivana Bulca, Janka Kolenca in Ane Smole, kjer so pokradli vse, kar jim je prišlo pod roke: srebrnino, servise, perilo, blago, vse mogoče drobnarije in denar. Po tem vplomu je zopet izginil v Avstrijo ter se je pojavil šele 29. decembra v Frankolovem, kjer je vplomil v trgovino Valentina Gorenjskega.

Porotniki so potrdili vseh 5 stavljenih vprašanj, nakar je bil Intihar obsojen na 11 let težke ječe.

Z današnjo razpravo je bilo poletno zasedanje novomeškega porotnega sodišča zaključeno. Na jesenskem pa pride na vrsto zloglasni dolenski Čaruga — Jekle.

Celje, 9. junija.

Uboj in krivo pričevanje

Radi hudodelstva uboja in krivega pričevanja je stal danes pred porotniki Franc Salamon, 31 letni posestnikov sin iz Anž pri Vidmu.

Salamon se je pogosto prepiral s svojim očetom in bratom radi dedščine. Odkar pa se je brat oženil in se je v hiši govorilo, da bo oče predal sinu Ivanu posestvo, so postale razmere v družini neznozne. Dne 3. januarja t. l. popoldne je prišel obtožene od maše iz Rajhenburga domov, kjer se je začel takoj prepirati z bratom, češ da je zvedel, da govori brat okrog razne stvari. Prišel je poleg tati oče, nakar je skočil Franc na dvorišče, zagrabil sekuro in hotel udariti z njo po oknu. Očetu in Ivanu se je vendar posrečilo, Francu iztrgati sekuro iz rok, ta pa je pobral pred hišo ležečo palico in parkrat z njo udaril očeta. Tudi sedaj je skočil očetu na pomoč Ivan, vzel bratu palico in ga udaril. Ker je mislil, da bo sedaj mir, je šel v hišo k svoji ženi, naenkrat pa je zaslišal zunanji vpljete brata, očeta in matere in skočil zopet ven. Videl je brata stati ob koncu hleva in v bližini očeta. V rokah je imel vojaško karabinko in ustrelil v razdalji 20 korakov na Ivana. Ta je natanko slišal, da je zadel knogla kaka 2 metra od nlega. Videl je tudi, da je brat pretepal in hotel polniti novo patrolo v puško, kar pa mu je oče zabranil. Nekaj časa sta se oče in Franc ruvala, a se je slednji kmalu iztrgal in stekel čez domače njive. Oče in Ivan sta tekla za njim, da bi mu puško odvzela, naenkrat pa se Franc obrne in nameri Ivana naravnost v prsa. Komaj, da je ta udaril po puškinji cevi navzdol, je počil strel in zadel Ivana v desno nogo nad kolonom. Ivan je začutil hudo bolečino ter se zgrudil nezavesten na tla.

Obstreljeni Ivan Salamon je bil oddan v bolnico v Krškem. Vsi del zastupljenja krvi so mu morali odrezati nogo nad kolonom, a je bil popolnoma posušen in onemogel in je podlegel operaciji.

Franc Salamon, kateri se je nahajal v preiskovalnem zaporu v Sevnici, je dne 28. januarja ob osmih zjutraj iztrgal železni okenski zapah, s katerim je odprl vrata ječe ter sunil ženo jetničarja, Ano Zavri, z obema rokama v prsi, da je odletela dva do tri korake v stran od vrat in ubežal. Skrilval se je nekaj dni pri Stanku Levičarju, županovemu sinu v Anžah, ki je izstavil Salamonu delavsko knjižico na ime Antona Resnika in izbral županski pečat. Stanko je bil vsled tega dejanja obtožen hudodelstva potuhodaje in je dejanje popolnoma priznal. V kazenskem postopanju

je Salomon izpovedal, da mu Stanko ni napravil delavske knjižice, ampak da mu jo je dal neki dežnikar. Stori je to očito na korist obeh Levičarjev in zagrešil s tem hudodelstvo krivega pričevanja. Župan Le. vičar je ponovno poskušal doseči izpust Salomona iz zapore in mu je izdal tudi sedaj lepo sprejeto, dasiravno je znano, da se je rad prepiral.

Salamon zanika, da bi streljal na brata z vojaško puško, temveč trdi, da je imel le daljšo pištolo. Tudi se zagovarja s silobranom, češ da ga je hotel brat udariti s kolom po glavi. Priče pa potrjujejo, da ni imel brat v usodnem trenutku ničesar v rokah. Tudi je obtožene začel prepri sam in pretepal tedaj očeta.

Salamon je bil obsojen radi uboja in krivega pričevanja na 6 let težke ječe.

Tatvina in vlačuganje

Franc Hriberšek, rojen 20. aprila 1896 pri Sv. Tomažu pri Voljniku, delavec nestalne, ga bivališča, je zelo nevaren tuji lastniki in ga nobena kazen ne spametuje. Leta 1920 je bil radi hudodelstva tatvine kaznovan s sedem let težke ječe. Milosinim potom mu je bila ta kazen odliko skrajšana, da je bil že leta 1924 izpuščen iz kaznilnice v Mariboru. Delal je po izpustu pri premogovniku v Trbovljah in potem do septembra 1925 v Živiljovi tovarni v Kokarjih. Od tega časa pa do svoje aretacije dne 15. februarja 1926 ni imel nobenega posla in se je potepal po raznih krajih.

Prišel je v noči od 19. na 20. januarja 1925 v Črnovo pri St. Janžu na Vinski go. ri in ukradel iz nezaklenjenega hleva pos. sestnika Jožefa Mihelaka par volov in eno vrv v vrednosti 8643 Din. Vole je prodal drugi dan Josipu Črtniku v Podgorju pri Sv. Jurju za znesek 4900 Din. Črtnik je gnal vole drug dan na selem v Teharje, kjer jih je Mihelak zagledal in s pomočjo orožništva dobil zopet v svojo last.

Septembra 1925 je ukradel Hriberšek iz nezaklenjenega hiše Jožefa Bikovška v Gradšču pri Škofljivasi raznega blaga v vred. nosti 1180 Din, 3. novembra pa iz zaklenjen. ne Živiljove hiše tudi raznega blaga v vrednosti 4525 Din.

Franc Hriberšek je bil obsojen radi hudodelstva tatvine in prestopa vlačugarstva na 5 let težke ječe. Po prestani kazni se odda v prisilno delavnico.

Maribor, 8. junija.

Tatinska družba

Popoldne se je vršila tretja razprava proti čeli tatinski družbi, broječ sedem mladih moških in enega ženskega člana. Na obtožni klopi so sedeli Alojz Majcen iz Varaždina, Franc in Avgust Remele iz Spodnjega brega pri Ptuj, Jakob Spraha iz Podlesnika, Josip Dajčar iz Kajzerja, Anton Škvorc iz Senesovcev, Franc Kajnc in Ana Remele, 57 letna vdova posestnica. Najstarejši med moškimi je bil 25 let, najmlajši 18 let s ar.

Alojz Majcen, mlinarski pomočnik pri mlinarju Alojzu Zorčiču, je kot najboljši organiziral s stanovskimi tovariši Dajčem, goznavalec razmer pri svojem gospodarju Škvorcem, Spraho in posestniškima sinovoma Francetom in Avgustom Remele tatinsko družbo, ki je v posameznih grupah od septembra 1925. do srede letošnjega marca kradla Zorčiču iz njegovega mlina moko in žito v raznih količinah. Svoje delo so nemoteno opravljali, ker je imel vedno nočno službo v mlinu kak član te pisane družbe. Tako so pokradli okrog 5400 kg razne moke in žita v vrednosti 25.000 Din. Blago so spravljali do mlina, ki ga je imel v najemu Kajnc ali do posestnika Remele, ki sta oba blago kupovala in ga razpečevala oziroma skrivala, dasi sta dobro vedela, odkod izvira. Majcen in Kajnc sta se morala zagovarjati še, ker sta brez dovoljenja streljala divjačino v revirju puškega odvemika dr. Salamuna in ker nista imela niti orožnega lista.

Obtoženci so v glavnem priznali tatvino, vendar ne v tako visoki meri. Porotnikom je bilo stavljenih 12 vprašanj. Na podlagi pravdorek so bili obsojeni: Alojz Majcen na 18 mesecev, Franc Remele na 17, Sprah na 8, Tajc na 4 in Avgust Remele na 2 meseca težke ječe radi hudodelstva tatvine; Kajnc radi soudeležbe pri tatvini na 10 mesecev težke ječe in Ana Remele na 2 meseca zapore. Obsojenci morajo razložiti poravnati pravne stroške in odškodninski zahtevek oškodovanega mlinarja Zorčiča. Obtoženi Škvorc ni prisostvoval razpravi in je bila izdana za njim tiralica.

Maribor, 9. junija.

Dva pohotneža

Današnja porota se je počela pod predsedstvom viš. dež. sod. svetnika dr. Petterja v tajni razpravi z dvema slučajema posilstva izvršenega nad šoloobveznima deklicama. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Jančič.

V prvi razpravi se je zagovarjal Franc Veronik, 20letni dinar iz mariborske okolice, ker je posilil 13 letno čerko svojega gospodarja in jo še nadalje večkrat zapeleval k spolnemu občevanju, kar ni ostalo brez težkih posledic. Mlada deklica je zanosila in postala nezakonska mati. Dalje je bil obtožen, da je oropal nekega šolarja dveh dinarjev. Porotniki so zanikali vprašanje glede ropa, zahtevali pa so, da se jim stavi vprašanje glede tatvine s silo, katero so soglasno potrdili. Enako so soglasno potrdili vprašanje posilstva, z 9 glasovi pa potrdili vprašanje tatvine moške ure z veržico in puške. Veronik je bil obsojen na 6 let težke ječe.

Drugi se je zagovarjal 28letni Maks Kovar, gostilničar v Mariboru, ki je siloma ponovno splošno zlorabil še ne 14 let staro svojo varovanko. Porotniki so zanikali vprašanje hudodelstva napeljevanja k nečistosti, soglasno pa potrdili vprašanje posilstva, nakar je dobil Kovar dve in pol leta težke ječe.

Jutri se zagovarja Marcuzzi s tremi tovariši iz Drvanje v Slovenskih goricah radi skrivnostnega zavratnega roparskega umora.

Najbolja filmska igralka
Fern Andrea
v družbi originalnega apša
Emilio Ghione
in simpatičnega, vedno elegantnega
Roberta Scholza
v velikem kriminalnem filmu
Zalamort — Zalavie
(Skrivnostna črna maska)
čezkošna oprema — Sijajna igra — Do skrajnosti napeto — Velezanimivo — Velikanski uspeh pri vseh včerajšnjih predstavah.
Vsi deli velike dolžine filma (oba dela v enem sporedu) se vrše predstave ob:
4, pol 8 in četrto 10
Prvovrstni umetniški orkester svlja pri vseh predstavah.

ELITNI KINO MATICA
vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124.

Igralec — sebi

Sedemindvajsetega junija: dan jugoslovenskega igralca. — To je njegova zaslužena benefica.

Stroj vsakdanjega življenja teče, škriplje, pomika se naprej in seka, reže rane... Treba jih je obvezati... Za obveze treba denarja!

— Za tuberkulozne!... Za neodrešene brate na Goriškem, na Koroškem! Za osirotelo deco!... Za Tatjanin dan!... Za Jadransko stražo!... In Jugoslovenska Matica? Pa pravilno za najmlajše naše? Eden ali drugi pristavi še: A invalidi? In sploh žrtve vojne?

Vsak dan pade komu v glavo iskra ljudomilja:

— Komu je treba še pomoči? Kaj je treba še ukreniti?

Kako speljati na varna tla uresničenja vseh teh imenitnih misli o pomoči?

Od Skopja do Ljubljane, od Maribora do Osijeka in Splita in povsod po celotni svetu — en sam način.

Odgovor je samo eden: obrniti se do

igralcev, do Udruženja. — Priredi naj se predstava, koncert, večerček, kabalet... .

K igralcu pride vsak mirno, smelo: zaigrajte, zapojte, zaplešite, čitajte, pripovedujte. Radi Boga, saj vas nič ne stane?

Pojdete k ministru, direktorju banke, k prirostemu pisarju. Prosite jih, naj se ob svojem prostem času pečajo z istimi stvarmi, s katerimi se pečajo ob neprostem... .

Ali pa, naj delajo ob nedeljah zastoni. Kaj vas stane? Na primer: podpisovati akte, papirje, menice? Prav nič vas ne stane!

Minister, direktor banke, pisar bodo odgovorili: Ste prismojnjeni? In moja pravica na oddih? Na oddih, ki ga predpisuje zakon?

Le edino igralec ne razpravlja, ne gliha, gre, deklamira, igra, poje, pleše, zbira — dela.

Za tiste, ki so pomoči potrebni.

Kar naprej, vsa leta, vse mesece, —

Kdo je srčika vsake dobrodelne prire-

ditve? Dobro, dobro — skoraj vsake — igralec.

— Kdo jih je pravzaprav ustvaril?

igralec.

Kdo je zbral tisoče in tisoče?

igralec.

Brez igralca bi ne bilo velikih inkasov in najlepše sanje bi večinoma ne zaživele.

In življenje reže in seka rane. Vsem! Tudi nam. Stara leta! Invalidi duha... Hiralnica... .

Zato: 27. junija »Dan jugoslovenskega igralca«. Benefica. Zaslužben dan. — Dan, ko mislimo na lastno streho.

Tisti, ki kupi cvetko, znak, sliko — se pokloni naši bodočnosti. To je več kot vsi venci s travniki, kot darila ob jubilejih. To je znak in dokaz hvaležnosti.

Glavni mecen dneva je pa igralec sam — za zanamce je geslo!

Veste, škoda, da igralec nima denarja!

Na svetu bi ne bilo bednih ljudi.

OST.

Zanimiva oprostila sodba

Klerikalne gospodarske zadruge ponovno pred sodiščem

Včeraj se je zagovarjal pred okrajnim sodiščem v Ljubljani odvetnik g. dr. H. Tuma, katerega je tožilo načelstvo in nadzorstvo Vzajemne posojilnice v Ljubljani radi vsebine njegovih izjav, izrečenih pred nedavnimi na glavni razpravi v tiskovni pravdi Vzajemne posojilnice proti tiskarju gosp. Mihi Rožancu. Dr. Tuma je bil danes oprostila.

Ker ima zadeva vezelanimivo ozadje, poskušamo o stvari izprniti.

O Gospodarski zvezi so krožile dalje časa govorice, češ, da se nahaja v zadregah, deloma radi izgub, deloma radi imobiliziranja kapitala. Še celo pa tudi iz razloga, ker je med dvema skupinama nekdanje SLS, namreč med klerikalnimi mladinci ali sedanje SLS, ter med njihovimi čestitimi, takozvani susterščicijanci, nastal spor, ki je končno kulminiral v vprašanju raznih vplačil, potrebnih za sanacijo Gospodarske zveze. Sanacija je postala nujna, ker je Gospodarska zveza utrpela občutne izgube.

V tem sporu se je pričela z obeh strani agitacija potom tiskanih okrožnic, katere so se pošiljale pristavcem obeh struj ter neopredeljenim osebam, na katere sta obe struji vplivali. V javnost so pronicale govorice, razni listi so o teh govoricah poročali, najostrejši obliki so poročali tudi zagrebške «Novosti», vsebinsko poročila «Novosti» je prejel in objavil v telefonično transmittirani obliki tudi «Slovenski Narod». Gospodarska zveza je proti obojema listoma napelila tiskovni tožbi, ki sta se končali s poravnatima ter sta oba lista priobčila častne izjave. To je bilo storjeno iz iz lojalnosti, kakor tudi iz procesualne potrebe, ker sta tožnici poročili po svojem besedilu bili stilizirani čisto.

Govorice o pomisleka vrednem stanju Gospodarske zveze so našle resnejšo obliko v prošnji, tiskani v Blaznikovi tiskarni. Gospodarska zveza je vložila radi vsebine te prošnje tožbo proti tiskarju, gosp. Mihi Rožancu, in sicer po novem tiskovnem zakonu. O tej razpravi se ne moremo poročati, ker se še ni vršila glavna razprava pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Na to brošuro so odgovorili klerikalci z okrožnico z naslovom «Prečistilost», katere okrožnica je torej, sodeč po naslovu, bila namenjena vsem ali nekaterim g. duhovnikom. Desno, takozvano Susteršičevo krilo ali takozvani starini, je odgovorilo z novo okrožnico, kateri je sledila okrožnica Remetve SLS. V drugi okrožnici «starinov» se je nahajal pasus, ki katerega je Vzajemna tožila. Ta pasus je bil prebran na glavni razpravi in ga namemo zato priobčiti. Glasi se:

«Čeki odposlane iz Ljubljane tolaži gospodje po konferencah, da ni nevarnosti za potom pri Zadrugi zvezi zaradi izgub pri Gospodarski zvezi, ker je donosa samo hotel (Union) letno milijon dobička. Toda kaj toleži milijon pri toliki izgubi? V resnici pa nimata niti Zadruga niti Gospodarska zveza le ene delnice pri hotelu Union. Delnice Unionove so po večini v rokah Vzajemne posojilnice, ta denarni zavod pa ima s seboj dovolj težav, ker je tako velike svoje investicije v imobiliziral v svojo novo poslopje. Poznavalci razmer se za Vzajemno posojilnico prav resno bojejo.

Radi tega pasusa je proti tiskarju te okrožnice, gosp. Mihi Rožancu, vložila tožbo Vzajemna posojilnica. O tej tiskovni pravdi (Pr. VIII 141/25) sta se vršili glavni razpravi dne 6. aprila 1926 in 4. maja 1926. Gosp. Rožanca je bil sicer obsojen, proti obsojbi je pa prijavljena pritožba ničnosti na kasacijsko sodišče. Izrek prve instance temelji v glavnem na tem, da se izvedenci o bilanci Gospodarske zveze niso izrekli, češ, da jim bilanca ne zadostuje, in da bi mogli izdati mnenje šele, če bi mogli pregledati knjige. Te knjige pa se izvedencem niso predložile. Toženi ni imel dostopa do knjig, kar je razumljivo, ravno tako razumljivo pa je, da prizadeti zavod svojih knjig tudi ni hotel pokazati izvedencem.

Na teh razpravah je izvajal branitelj tožbenca gosp. Rožanca:

L. 1922. je glasom svoje bilance Vzajemna posojilnica imela hranilnih vlog 3.700.000 Din. kreditorjev pa nekaj čez 2.000.000 Din. Da to je imela Vzajemna izposojenega 3 milijone 500.000 Din, tako da je pretežna večina vlog izposojena. 8 tem pa, kar so si izposodili denarja sami, so zidali hišo. Ze to je nepravilno in nevarno.

V računu izgube in dobička je izkazala Vzajemna na obrestnem dohodku 251.000 Din, hranilnih obrestih in režije pa je izplačala 320.000 Din, sama je torej izkazala izgube na lastnem dohodku. Izdatkov za zidanje so zaračunali 409.000 Din, kar so nepravilno zaračunali ali izkazali pod naslovom «Uprava posestev». Ker bi pa sedaj morali izkazati pol milijona v izgubo, so našli postatko, »krščenost za kuruzno diferenco«, katero so z zneskom 450.000 Din izkazali med dohodki!

Drugo leto 1923. so to postavko izbrisali. «Upravne stroške» so sedaj kapitalizirali, s čimer je kuruzni dobiček lanskega leta izkazali!

L. 1923. so hranilne vloge narastle na 5 milijonov 300.000 Din, konto posojil debitorjem na 4.400.000, kreditori so padli na 1 milijon 800.000, v posestvih založeno je 3 milijone 200.000 Din.

Leta 1924. je bila stavba Vzajemne na Mišičevih cesti dograjena. Bilanca tega leta izkazuje hranilnih vlog 8.000.000 Din, kreditorji so plačani. Konto debitorjev, torej dovoljenih posojil, znaša 3.800.000, v hišo pa je investirana tudi okrog 3.800.000, tako da je polovica hranilnih vlog v izposojilih. polovica pa investirana v stavbo in torej imobilizirana. Razven tega izkazuje ta bilanca vrednost listin s vsoto 504.000 Din. Ta razenitev je odvisna samo od svobodne ocene sodnega, ki seetavlja bilanco. Karakteristično je delovanje Vzajemne posojilnice v primeri z njenimi pravili. Po § 2. svojih statutih je ta zavod posojati in nalagati, sam pa izkazuje dohodke iz posojilništva le 315.000 Din, iz posestev pa 892.000 Din, tako da je to hranilnica, katere bolj upravlja hiše.

Ze iz tega, torej iz lastne zavodove bilance, se vidi, da je Vzajemna posojilnica imobilizirana. Kljub temu pa je Vzajemna posojilnica letos od Gospodarske zveze kupila Vinarno. S to prodajo Vinarne se je Gospodarska zveza sanirala. Vzajemna posojilnica je Vinarno od Gospodarske zveze kupila za 7.283.000 Din, v kateri vsoti je med drugim postavka, glasom katere je Vzajemna plačala Gospodarski 1.000.000 Din samo za odkup skoraj še nove firme «Vinarna», torej samo ime! Bilanca Vinarne sama pa izkazuje aktiv 8.279.000 Din. Vzajemna posojilnica torej, katere še ima poslopja in katera je že imobilizirana, kupi vinsko trgo-

vino, riskantno podjetje, cenjeno na nekaj čez tri milijone dinarjev aktiv glasom lastne izkaza Vinarne, plača pa sanje Gospodarski zvezi čez 7.000.000 Din, torej za 4 milijone Din preveč! Vinarna sama izkazuje po lastni bilanci za leto 1925. dobička samo 5197 (petisočstdevdesetdeset) Din. Za tako dobičkonosno podjetje je Vzajemna posojilnica Gospodarski zvezi dala kupnine 7.000.000 Din! To je dejanski stan, ki zadostuje in več kakor zadostuje v smislu § 88., ter bi državno pravdnitvo moralo postopati proti Vzajemni posojilnici, koje poslovanje, odnosno koje gospodarske transakcije z Gospodarsko zvezo se smeje označiti kot škandalozne.

Radi teh izjav Rožancavega branitelja gosp. dr. Tume je proti njemu vložilo tožbo radi razlajanja časti celokupno načelstvo in nadzorstvo Vzajemne posojilnice, med njimi gg. prof. Bogomil Remec, dr. Jaka Mohorič, kaplan Zaplotnik in drugi.

O tej tožbi se je vršila včeraj pred okrajnim sodiščem razprava, pri kateri je obdolženec ponovil zgorajšnji dokazni material, ter se zagovarjal v dvojni smeri. Naglašal je, da je odvetnik svobodno smel v obrambo svojega klijenta navesti vse, kar je potrebno v dokaz resnice, in se že zaradi tega odvetnik ne more tožiti, odnosno se že zaradi tega ne more obsoditi, dalje pa pomen nastopa dokaz resnice za to, kar je izrekel, ter ga ponudi po činjenicah, kakor so zgoraj vsebovane v inkriminiranih odvetnikovih navedbah.

Okrajno sodišče je obdolženca oprostilo iz razloga, ker je kot branitelj na podlagi predloženih bilanc grajal to bilanco. Četudi ostra graja, izrečena v ponudenem dokazu resnice in v klijentovi obrambi, se pa ne more smatrati kot nameravana žalitev, marveč le kot stvarno razpravljanje in v dokazne svrhe izrečeno nastavljanje pomisleka vrednih gospodarskih razmer.

Tožitelji so proti oprostiti sodbi prijavili vzklik radi ničnosti in oprostite.

Razpravi, pri katerih se razkrivajo razne transakcije klerikalnih zavodov, so pač, kakor smo uvedoma naglasili, nad vse značilna in zgovorna ilustracija, kaj pomenijo klerikalci za slovensko gospodarstvo. Upravljanje njihovih gospodarskih zavodov je za Slovenijo ravno takšno, kakor celotno delovanje klerikalcev v Beogradu in doma.

Dopisi

TRŽIČ. Po dolgi, mučni bolezni je umrla v sredo, 3. junija v Osijeku učiteljica srbohrvaščine v Tržiču, gđ. Josipa Puceničeva. Pokojnica je leta 1919. dokončala učiteljske v Osijeku, služila nato na zasebni šoli v Sremsu ter prišla s šolskim letom 1925/26 kot učiteljica srbohrvaščine na meščansko šolo v Tržič. Bolehala je na jetiki, pa se je sama javila za službovanje v Sloveniji, češ da si bo popravila zdravje. Zdržala pa je komaj tri mesece. Začetkom januarja je bila prisiljena, da išče pomoči v bolnici, katere pravzaprav ni več zapustila. Pred 14 dnevi je odšla domov v Osijek, kjer je zatislila za večno svoje trudne oči. Čeprav je bila v Tržiču samo dobre tri mesece, vendar si je s svojim blagim vedenjem in ravnanjem pridobila splošen ugled in spoštovanje, tako pri tovariših, mladini, kakor tudi pri ljudeh. Maša-zadušnica bo zanj v torek dne 15. junija ob osmih zjutraj v farni cerkvi. Naj ji bo lahka rodna zemlja.

TRŽIČ. Letošnje leto bi lahko imenovali leto kislega vremena. Menda se ni bilo dneva, da ne bi vsaj enkrat deževalo, če že ne dvakrat, trikrat ali pa ves dan. Posebno piko ima to navlihanost na nedelje in praznike. Ob takem času je pa prav gotovo dež, ki pokvari Tržičanom še isto malo nedeljsko veselje, ki ga imajo, z izleti v okolico. Na Tolovo je deževalo kot za stavo, tako da se ni mogla vršiti procesija. Otroci so jokali, pomagalo pa seveda nič ni. Malo boljše kot ta dan je bilo ob drugih nedeljah, vendar preslabo za izlete. Veseli pa so bili takih nagajivosti tudi nekateri. Tako Pomladkarji meščanske šole, ki so imeli v nedeljo svojo letno akademijo, združeno z dnevom Rdečega križa. Akademija sama je uspela prav dobro, relovadne, goslaške in pevске točke so bile celo izvršne. Neka učenka je krasno recitirala odlo-mek iz Ivana Cankarja: Moje življenje. Učitelji pa so skupno z učenci prizorili Milčinskoga: Veselo igro o žalostni pri- cezi, ki je izpadla prav lepo. Prireditve naše meščanske šole se vedno vselej razpo-dane dvorane in so pri občinstvu na visokem glasu. Med posetniki smo opazili ljudi iz celega sodnega okraja, ki so prišli pogledat, kaj počne njih mladina v šoli.

KAMNIK. Novo ustanovljeno društvo Kola jug. sester je začelo pridno delovati. Prvič je stopilo v javnost na «Materinski dan», katerega je počastilo z obdarovanjem 76 revnih mater in drugih potrebnih žena — z moko in sladkorjem. Zbranim materam je razločila pomen materinskega dne pred-sednica ga. Anica dr. Karbova. Vesele so se vračale obdarjene matere z zavojčki proti domu. Kolašice, katere so se trudile in nabirale denar, so imele najlepše zadol- sčenje. Siva in zbira se dalje perilo za deco, ki bo zopet obdarovana ob priliki kronanja kralja in kraljice. Velika in lepa je naloga, ki si jo je nadelo društvo. Od-bor, na čelu ji predsednica in nje agila tajnica, jamčita za uspeh in procvit dru- stva.

BRASLOVCE. V nedeljo, 13. t. m. priredi prosvetni odsek braslovškega «Sokola» kmetško žalogro «Užičkarji». Ker prejšnja dramatična prireditve «Vozel» ni povsem ugajala, naj bo z žalogro «Užičkarji» ustre- ženo tudi tistim in jih že danes še posebej vabimo k prireditvi.

OSLUŠEVCI. Dolga leta so se Osluševci ni trudili, da dosežejo ustanovitve postaja- lišča. Bili so vztrajni in njihova vztrajnost dne v nedeljo, dne 13. t. m. poplačana. Teza dne ob 13.37 se bo otvoril prvi vlak prvič ustavi na Osluševskem polju ob majhni, ampak lični stavbi, ki je domala zgrajena z domačimi žulji. Skupnost je obrodila bo- gat sad in skupno ga hočemo tudi uživati. Zato pridite v nedeljo 13. t. m. od daleč in blizu v čim večjem številu, da se z nami skupno povesečite.

Domače ognjišče

Borovnice so prav izborno zdravilo. Omenjeni sad je prav pogosto edino sredstvo, ki ustavi grižo. Lahko jagode ure eno žlico, dokler bolezen ne preneha. Sladek krompir. Če je krompir shranjen v zatohli, temni in vlažni kleti, ki ni nikoli prezračena, dobi krompir ogaben, sladek okus. Tak krompir pusti nekoliko dni ležati na solčnem in zravnem prostoru, ki po- tem izgubi neprijeten okus. Klet, v kateri hranimo krompir, naj ima temperaturo 5-10° C, pri 3° pod ničlo krompir smrzne, pri 10° nad ničlo pa rad poganja. Voden krompir položimo za nekoliko dni v suh pe- sek, tako izgubi nepotrebno vodo.

Kumara in citrona kot zdravilo. Kumarčni in citronski sok lehčata hripavost in kašelj. Oba delujeta uspešno proti ozeblini, zlasti na nogah. Ako zmešas kumarčni in citronin sok z glicerinom, ozdravi ta zmes v naj- krajšem času razpokano kožo ter jo na- pravi mehko in nežno. — Dobro mazilo za razpokano kožo je tudi: «Nastraj kumaro in jih zmešaj z enakim delom olja, zmes zavri v vodni kopelji, stisni skozi sito in shrani v lončku. — Najhujši nahod preče- neč hitro, ako namažeš nos znotraj in zuna- j z vazelinom ter potegneš vanj nekoliko ci- tronovega soka. Sluznice se skrijejo in nos je prost. Vazelin rabiš radi tega, da te ci- tronov sok ne peče v nosu.

Kumare v kisu. Vzemij kumare, odreži zgoraj in spodaj kapice, ter jih preboditi na več krajih z vilicami. S krtačico skrtaj kos za kosom, da postanejo lepo zelene ter jih pusti dve uri nasoljene, potem jih polo- ži v prsten lonec s sladkim janežem, kopro- m, olupljenimi čebulicami, papriko, zrezano črno redkvijo in pehtranovimi listi. Dodaj pet soli in jih polji z vrelim vinskim kisom. Ponovi to še dvakrat čez osem dni. Nato jih pusti še 24 ur v kisu, jih zalij takoj z zmesjo razpuščene svinjske in kostrnove masti. Ko se mast strdi jih zaveži in postavi v klet.

Praktična poraba pečk. Navadno se za- vrže veliko sadnih pečk, ki bi jih lahko prav dobro porabili. — Marelične peške stolci, poberi jedra, jih na drobno stolci in po- rabi za pecivo: 14 dkg sladkorja stepi z dvema beljakoma na slahem ognju, da po- stane zmes gorka, primešaj potem še 14 dkg stočlenih jedrc, iz te mase napravi male kupčke na pločvino in jih speci. — Iz breskvinih pešk izdelujejo na Francoskem aromatičen liker: En liter žitnega žganja, 70 izlučenih breskvinih jader in od 35 stoč- lenih breskvinih pešk luščine s pol kilogra- ma sladkorja namakaj tri tedne v dobro za- mašeni steklenici, katero pa moraš vsaj dva- kra novno pretrsteti. Čez tri tedne prilij kozarec vrelega mleka in pusti še deset dni stati. Steklenco pa moraš vsak dan stresti. Potem filtriraj liker skozi siv pivnik, na- polni z njim steklenice ter jih dobro zamaši in zapravi. — Šipkove peške dajo, kot ka- vina primes, isti izbornen vanilijast okus. Pe- ške s krpo dobro zbrisi, da odstraniš z njih laske. Sprazi jih temnorjavo, drobno zmelj in primešaj jih pravi kavi v malih količinah, ¼ ali ½ dela prave kave. — Črešnjeve pe- ške uporabljaj lahko kot grelce za postelje. Ko si osušila peške z vodo in jih na soncu posušila, napolni s njimi na lahko 15 cm široko in 30 cm dolgo vrečko, napravljenjo iz barhanta ali kakega drugega močnega bla- ga. Pred uporabo deni vrečo v vročo pečico (pazi, da se ne zažge blago). V 1-2 urah so prijetno segrete ter ohranijo dolgo top- loto. Take peške so praktične, ne le kot na- domestilo za drage grelne posode, ampak tudi, ker se peške v vreči lepo prilagodijo dotičnemu udju. V manjši obliki naprave- ne vrečice lahko uporabljaj za gretje čev- ljev. — Kufine peške zberi, posuši in shrani v škatljici. Iz njih lahko napraviš sliz, ki služi kot hladilno sredstvo. — Ako te boli vrat, napravi kutin sliz, in sicer tako, da poliješ en del pešk z osmimi deli sveže vode. Iz tega nastane bel sliz, ki ga upo- rabljaj za grgranje. Takim, ki imajo vro- čino, namazi sliz s peresom na suhe ustnice, ki prijetno hladi. Bolnikom, ki dolgo leže, se razbolijo posamezni deli telesa; za ležanje bolečin namazi kutinega sliza na platneno krpo in jo položi na boleči del. Ponavljaj to toliko časa, da bolečine od- neha. Tudi za manjše opekline se kutin sliz izborno uporablja, ker ne hladi samo, temveč tudi leči.

Praње volnenih nogavic. Da preprečiš uskočenje nogavic, ravnaj pri pranju tako: Volnene nogavice namoči v mlačni sodo- vici in jih pusti v njej par ur. Zreži žolč-

no milo, katerega zadostuje en kos za osem parov, razkuhaj ga v litru vode, raz- ređi polovico z nekoliko mlačne vode, do- daj še žličko salmičaka in izperj v njej nogavice. Drugo polovico milnice tudi raz- ređi, izperj v njej še enkrat nogavice, iz- plakni v mlačni vodi, jih dobro raztegni in obesi.

Rokavice opereš, bodisi usnjene ali vol- nene, brez težave, ako daš v mlačno vodo eno žlico salmijakovega cveta in eno žlico stearinovega olja. Ko si vodo dobro spenila, daj vanjo rokavice, stisni jih parkrat in po- novi isto v drugi vodi enako pripravljeni. V čisto vodo ne smeš dati rokavic. Ko se posušijo, jih med seboj steri, da postanejo mehke. Tako lahko osnažiš tudi krtače in glavnike.

Praње predmetov iz sive volne. Da ope- reš sive volnene stvari, katere zlasti radi nosijo turisti, nastreži milo in ga raztopi v vroči vodi. Ko postane voda mlačna, operi v njej volnene stvari. Potem raztopi v vodi še nekoliko kuhinjske soli, operi v njej še enkrat volnene predmete, dobro ožmi, ne da bi jih vila ter jih še nekoliko osuši med dvema volnenima prtoma. Končno jih obesi na ne pretoplem kraju.

Volna za krpanje pri pranju uskoči, to moraš vedno upoštevati. Zakrpava mesta se skrčijo in raztrgajo blago poleg. Da to pre- prečiš, pusti na vsakem koncu malo prosto zanjko, ki se pri pranju izenači.

Mazilo za gorske čevlje. En del vazelina, štiri dele stearina, dvajset delov bencina raztopi v širokovratni steklenici v vodni kopelji 50 stopinj (v prostoru, kjer ne gori ogenj ali luč). S to zmesjo namaži čevlje dobro zuna, znotra polji in tudi podplate dobro nateri. Ako si pri uporabi drugo mazilo, jih moraš prej z bencinom umiti.

Madeže odstrani iz usnja, ako vliješ na krpo surovega mleka in drgneš z njo toliko časa usnje, da zgine madež. Celo madeže od črnila odpraviš s surovim mlekom iz usnja.

Petrolejske madeže odstrani iz papirja, ako položiš nanj svilnat papir, potreseš istega s precejšnjo množino lehnjaka, polo- žiš na to zopet svilnat papir in zlikaš s srednje vročim likalnikom.

Dobro sredstvo za snazanje kopalnih banj. Vsaka gospodinja ve, kako izgleda marsikaka kopalna banja kljub čiščenju z milom in vodo. Maščoba mila se vsede kot težko ločljiva, mazasta masa na stenah ba- nje. Soda in voda sta preslabi sredstva, da bi jo odluščili. Ako pa vzameš pri izmiva- nju in brisanju nekaj žlic bencina in dobro zdigneš s sukneno krpo, se boš čudila, ka- ko hitro se posveti kovina in kako lahko vsakokrat po uporabi osnažiš banjo. Na enak način osnažiš tudi pločevnaste na- pustke pri oknih in umivalne skledce, kate- ri pri porcelanasti okrasni so izbočeni.

Kako ravnaj s konopcem za sušenje pe- rila. Tudi s konopcem za sušenje perila moraš prav ravnati, ako hočeš, da ti bo dolgo služil. Zaljubljen je pastork marsikate- re gospodinjke, ki ne pomisli, koliko trpi, ko ga ovija okoli zaprašenih kolov, kako ga zdelajo služkinje in kako ga uničuje pogo- sto dotikanje z zemljo. Ako ga še shranjuje brez ovoloj, ni čuda, da se konopec ma- ščuje z rumenostnimi programi na perilu, ki povzročuje gospodinjki toliko jeze. Treba je konopec vsako leto enkrat očistiti. Na- motaj ga na desko, katero postavi v poso- do, napolnjeno z mlačno milnico. Prilij še nekoliko salmijakovega cveta in dobro skrtaj konopec z ostrjo krtačo. Čudila se boš, koliko umazetje bo plavalo po vodi. Ponavljaj krtačenje v vedno čisti vodi to- liko časa, da ostane čista. Potem ga oplakni z mrzlo vodo, napni na prostem, zravnem prostoru in ga posuši. Navti ga na čedno deščico in spravi v snažno vrečo, katero zgoraj zadrži.

Najsigurneje v porabi, torej najboljše! Nizko cenil

Reform

steklenice

za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh velikostih ter vse druge pri- tilike in Zupančev knjigo: Kon- zerviranje sadja in povrtnin ima v zalogi trdka

Lovro Petovar, Ivanjkovec.
151-a Ceniki se pošljejo na zahtevo.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računskih, kopirnih in raznovrstnih strojev kakor tudi registrirnih blagin — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu. Tehnična znamenja

LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.
Telefon št. 980.

NAZNANILO.

• Naznaniam čerj, damam, da imam specialista za „BUBI“ frizuro ter strižem dame po znižani ceni.

Otroke strižem od poneačijka do petka istotako po znižani ceni.

Uradniki in penzionisti na mesečni abonenti po znižani ceni.

Za obilen obisk se priporoča

FRANC LOBOREC, brivec, Rimska cesta 21.

Eau de Cologne

LUBIN-PARIS

Svetovnoznana osve- žujoča kolinska voda, prepotrebna za nego- vanje kože.

Dobiva se v drogeriji

„Adrija“

Ljubljana
Selenburgova ulica.

Pohištvo

elegantno v formi najfiniješe v kvaliteti zmerno v ceni priporoča

A. AMANN, TRŽIC
tovarna pohištva. 70a

Ofertalna licitacija.

Podpisani Okrajni odbor oddaja po svoji lastni izbihi najugodnejšemu ponudniku

prepleskanje železnega mostu

preko Mure in to v Tratah do državne meje.

Ponudnik se mora zavezati most temeljito skrtajiti in osnažiti od navlake, istega minizirati in nato s sivo oljnato barvo popleskati. Most je 54 m dolg in 6 m širok.

Ponudbe sprejema podpisani odbor do najpoznejše 1. julija 1926.

Sv. Lenart, dne 1. junija 1926.

OKRAJNI ODBOR
v Slov. goricah
pri **SV. LENARTU.**

4545 a

Podružnica oficirske zadruge v Ljubljani

je dobila razne tkanine prvovrstne kakovosti in platno angleškega izvora. Ima na skladišču šivalne stroje in ure, ki jih daje svojim članom proti odplačilu. 4598 a

Hed. Šarc

pralnica in likalnica

vjudno naznanja cenj, občinstvu, da se nahaja v isti hiši, samo da je vhod iz 102 a

Knaflijeve ul. št. 2.

ter se priporoča za nadalje.

Postrežba točna, cene zmerne

4514 a

ZAHVALA.

Za vse dokaze ljubezni in sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti gospoda

Ivana Povha

sodnega uradnika v pok.

izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno so zahvaljujemo g. dr. Goričarju za nje- govo požrtvovalen trud med boleznijo, g. dr. Prusu za prelepe besede ob od- prtem grobu, Udruženju uradnih name- ščencev, odboru posojilnice kakor tudi drugim darovalcem prekrasnega cvetja in vsem, ki so spremili pokojnika na njegov zadnji poti.

V SLOV. KONJICAH, 8. jun. 1926.

Žalujejo rodilne:

Povh, Zorčič, Vutkovšč, Rak.

Morsko kopališče Baška na otoku Krku.

Divno ležeči hotel „Velebit“ z novo dependanso na najlepšem obrežju Kvarnera — Prvovrstna slov. kuhinja — Električna razsvetljava — Zdravnik v hiši — Komoditeta v vsakem oziru — Celodnevna hrana Din 56.— — Pijače ohlajene na ledu — Priporoča se Slovincem ter daje brezplačna pojasnila

4512

lastnik hotela **Ante Tudor.**

OGLAS.

Generalna Direkcija Vodá v Beogradu potrebuje

vrtalnega mojstra za iskanje vode.

Izkušeni vrtalni mojstri naj se obrnejo na Generalno Direkcijo Voda Beograd, Krunska ulica 81, radi pogojev in an- gažiranja. Nastop 15. junija 1926.

4615 a

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

Ko je Perzijec prišel do dna petega podzemlja, se je oddahnil... Zdelo se je, da se čuti varnejšega nego še pravkar, ko sta se ustavila v tretjem podzemlju. Lege roke pa navzlic temu ni izpremenili...

Raoul je imel časa za novo začudenje, toda znil ni besede, zakaj za te trenutke ni bil primeren. Čutil se je molče temu nenavadnemu načinu osebne obrambe, kjer ostane pištola v žepu, roka pa se drži pred očmi, kakor da bi hotela streljati.

Pri tej priljubljenosti se je spomnil Perzijcevih besed: »To so zanesljive pištole.

Zdelo se mu je umestno, da iz tega prevdanka izvaja tale vprašalni zaključek: »Kaj mu pomaga, da se zanaša na pištolo, ki je ne mara rabiti?«

Tod Perzijec ga je zmotil v teh premišljevalnih poizkusih. Namignil mu je, naj stoji pri miru, nato je stopil par korakov navzgor po stopnicah, po katerih sta pravkar prišla. Naglo pa se je zopet vrnil k Roulu.

»Nespretna sva,« mu je zašepetal, »kmalu se bova iznebila senc s svetilkami... To so gasilci na svojem običajnem obhodu.«

Oba moža sta ostala v obrambnem položaju najmanj pet dolgih minut, nakar je Perzijec potegnil Raoula nazaj k stopnicam, po katerih sta pravkar prišla. Naenkrat pa mu je zapovedovalno namignil, naj znova ostane nepremičen.

* V tej dobi so gasilci še imeli nalog, da izven predstav bde nad varnostjo Opere. Pozneje so to službo odpravili. Ko sem vprašal g. Pedra Gailharda po vzroku, mi je odgovoril, da »se je to zgodilo zato, ker so se bali, da ne bi gasilci vsled popolnega nepoznavanja gledališnega podzemlja povzročili požara.«

... Noč se je zganila pred njima.

»Ležite na trebuh!« je zasopel Perzijec.

Oba sta legla na tla.

Bil je skrajni trenutek.

... Senca, ki to pot ni nosila nikake svetilke, je šla mimo njih po mraku.

Šla je tako blizu, da bi se ju mogla dotakniti.

Na svojih licih sta začutila gorki pihljaj njenega plašča...

Dovolj jasno sta namreč razločila, da je senca nosila plašč, ki jo je odedal od pet do glave. Pokrita je bila z mehkim klobukom.

... Oddaljila se je, hodeč tik ob zidu, in semtertja se je v kotih zadevala z nogami ob steno.

»Uh!« je dejal Perzijec... »Imenitno sva odnesla pete... Ta senca me pozna in me je že dvakrat pritirala odtod v ravnatelj-sko pisarno.

»Ali je kak gledališki policaj?«

»To je še mnogo hujša oseba!« je odgovoril brez nadaljne razlage Perzijec.

»Ali ni... on?«

»On?... Če ne pride od zadaj, bova zmerom ugledala njegove

* Niti pisatelj niti Perzijec ne bosta dala drugih pojasnil o pojavu te sence. Dočim bo vse ostalo v tej zgodovinski povesti razjasnjeno navidez na prirodni način, ne more pisatelj bralcu izrecno povedati, kaj je hotel Perzijec reči z besedama: »To je še mnogo hujša oseba! (nego kak gledališki policaj). Čitatelj mora sam uganiti; zakaj obljubil sem g. Pedru Gailhardu, bivšemu ravnatelju Opere, da bom molčal o izredno zanimivi in koristni blodeči senci s plaščem, ki se je obsodila na življenje v gledališkem podzemlju, a je izkazala ogromne usluge onim, ki se pri slavnostnih predstavah drznejo posetiti gornja nadstropja. Govorim o državnih uslugah in zares ne morem ničesar več izdati.

zlate oči!... To je v nekoliko najina moč v temi. Toda lahko pride od zadaj... z volčjimi koraki... in mrtva sva, če ne drži rok na strel, v višini oči pred seboj!«

Perzijec še ni do konca opisal te »bojne lege«, ko se je pred njim prikazala fantastična postava.

... Ves obraz je žarel v sijaju... celo lice je bilo obdano od ognja!

Da, ognjena glava se je premikala k njima v višini človeka, ognjena glava brez telesa!

Iz te postave je seval plamen.

Videti je bila v noči kot plamen z obliko človeške glave.

»O,« je dejal Perzijec med zobmi, »danes vidim to postavo prvi-krat!... Gasilski nadporočnik ni bil blazen! Ta ga je videl, v resnici videl!... Kaj je ta plamen? On ni! Morda pa je nekdo, ki ga pošila on!... Pozor!... Pozor!... Roko v višino očesa, za božjo voljo!... V višino očesa!«

Ognjeni obraz, ki se je zdel prikazen iz pekla — obraz gorečega peklenskega brez telesa — se je bolj in bolj bližal...

Morda nam pošilja ta obraz o! spredaj, da bi naj... tem lažje presenetil od zadaj... ali od strani... kdo ve! Poznam dokaj nje-govih zvijač!... Toda... te še ne poznam!... Beživa!... Iz pre-vidnosti — kaj ne da — Iz previdnosti — roko v višino oči!«

Pobegnila sta oba po dolgem podzemelskem hodniku, ki se je odpiral pred njima.

Pr kratkih trenutkih te dirke, ki se jima je zdel dolgotrajna, sta se ustavila.

»Saj pride vendar le redkokdaj sem!« je rekel Perzijec. Za ta konec se ne briga!... Odtod ne vodi pot niti k Jezeru niti k jezer-skemu bivališču!... Morda pa ve, da sva mu na sledu... čeprav sem mu obljubil, da ga bom odslej pustil pri miru in se ne bom več pečal z njegovimi zadevami.«

Pri teh besedah je okrenil glavo in tudi Raoul se je okrenil.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 19.—

Priraditi

Zadruga krojačev in so-rodnih obrtnikov namanja, da se je pričel krojni tečaj za krojače. Tečaj bo vodil strokovni učitelj Alojzij Knaflj, pri uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani. Kdor namerava tečaj obiskati, naj se takoj javi pri načelniku zadruga — Načelnik. 16535

Članstvo »Or-jun« za St. Jakob

Krakovo-Trnovo se vabi na obvezni sestanek pri Lottarju na St. Jakoba trgu, danes ob 21. uri zvečer. Zbiravo! 16536

Sokolsko društvo

Mošte sklicuje svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 13. junija ob 10. uri dopoldne v svoji telovadnici na Solu. Vabi se vse člane in članice, da se vsi občnega zbora sigurno udeležijo. — Zbiravo! Obd. 16537

Pokrajnska zadruga

kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani obvešča članstvo, da se vrši javna preizkušnja 25. junija 1926 ob 8 pop. v zasedni zadrugi pisarni pri »Bečiji« na Dr. S. 1. — Po preizkušnji se vrši vpisovanje vajencev in splošni sestanek članov, nato odborova seja. 16538

Sokol, Ljubljana II.

pridevi v nedeljo, 13. junija ob 12. uri na letno telovadnico na Prulak javno telovadbo. Nastopijo vsi oddelki. Po telovadbi Ljubljana vesela! 16539

Sokolsko društvo

v Kočevju priredi 13. t. m. ob 12.15 telovadni nastop s ljudsko veselicjo s sodelovanjem godbe jugoslov. železničarjev. Del občnega zbora je namenjen za pogorelec v Prigorici. — K obilni udeležbi vabi odbor. 16540

Vič-Glince

Prstovoljno gasilno društvo vabi na veliko vrtno veselico, katere se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. v gostilni pri g. Pavliču na Glincah s obilnim spredom in zelo bogatim srečelovom. 16541

Dijaške gospodinj

imajo v četrtek, 10. t. m. vabi sestanek. 16542

Zadruga krojačev,

krojačic in sorodnih obrtnov v Ljubljani namanja, da se vršijo prihodnje pomagalske preizkušnje v prvi polovici meseca julija t. l. Prošnje za pripravitelje k tej preizkušnji je opekljena s predpisanimi dokumenti vsiljati v zadrugi pisarni Gospoška ulica 5 do 20. t. m. — Načelnik. 16543

Sokol na Bizetjskem

priredi v nedeljo, dne 13. t. m. ob 4. uri dopoldne javno telovadbo. Po telovadbi velika ljudska veselja v prostorih gostilne Hönigfeld. Svira godba »Savke« divizijske oblasti iz Zagreba. Sosednja društva se vabijo k sodelovanju pri javnem nastopu. 16544

Očni zbor ženske

šentjakobske-trnovske podružnice. CMD se vrši v petek 11. junija ob 17. uri v društvenih prostorih v Nar. domu. 16545

Čbri

Štampiljke in vse potrebne priporočila S. Petan. Maribor, nasproti glavn. kolodvoru. 158

Šofer - mehanik

mlad, trezen in zanesljiv, kateri bi v prostem času opravljal razna dela v trgovini, v skladišču in drugod, se sprejme takoj v trajno službo. Ponudbe po-šlani na upravo »Jutra« pod »Zanesljiv 90« do 10. t. m. 16539

Učenec

zdrav, s dobrimi šolskimi spričevali (poštelni stari-šev z deleže imajo prednost), se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga in v delovni prireditelji Naslov pove upr. »Jutra«. 16540

Brivski pomočnik

zmožen slovenske, nem-ščine in madžarske, 30 do 24 let star, dober strežnik za gospode in kurier v hobilizirani, dobi takoj stalno mesto pri hrivcu Konrad Donko v Murški Soboti št. 173. Prekmurje. 16535

14-16letni deček

se sprejme kot tečaj. Pisarne ponudbe na upr. »Jutra« pod »St. 16«. 16533

Izurnjena pletilja

z večletno prakso, popo-tnoma izveščena, v vsako-vrstnem pletenju, se sprej-me. Reflektira se samo na prvovrstno mod. hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe je nasloviti na: Kocjanšč 8 drug. Domžale. 16520

Učenec

priden in pošten, se išče za manufakturno trgovino Naslov pove uprava »Jutra«. 16521

Hlapca

poštenega in zanesljivega, ki je vajen pri k. o. n. j. h. sprejme takoj Ivan Perdan naseljski, trgovina, Ljubljana — Iz deleže imajo prednost. 16547

Pisarna krojne šole

Ljubljana. Stari trg 19/11 sprejme praktikanstvo, ki bi pomagala v pisarniških poslih. 16535

Vezilja

in strojno vezilju, popo-tnoma izveščena, predvsem kuhel stroj, se sprejme takoj. Ponudbe po šifro »Vezenje« na upr. »Jutra«. 16526

Prodajalka

ki je zmožna sama voditi trgovino, se išče za takoj. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Poštena 531«. 16531

Vajenca

sprejme takoj splošni stališče za žrakovinarstvo And. Strakelj. Ljubljana. Gospoška ulica 4 16530

Okrajne zastopnike

sprejme v vseh večjih kra-jih Slovenije zavarovalnica. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Spreten in agilen«. 16501

Prvovrstna šivilja

se sprejme takoj na dom. Naslov pove uprava »Jutra«. 16502

Spretna šivilja

ki lepo in natančno izdo-ljuje damske obleke, do-buje delo na dom. Naslov v upravi »Jutra«. 16504

Kuharica

se sprejme za gostilno. Naslov pove uprava »Jutra«. 16535

Brivski pomočnik

mlajši, dober delavec, iz-urjen v belji frizuri, se sprejme 21. junija. Avgust Dalbello, hrivcu, Domžale. 16507

Pisarniška moč

samoostojna, zmožna vseh pisarniških poslov, knjigo-vodstva, korendence v slovenskem in nemškem jeziku, želi primernega v stalnega mesta, najraje na delu z vso oskrbo. — Pojavnila daje Oskar Bil-lerbeck v Kamnici pri Ma-riboru. 16513

Kuharica

perfektna, s letnimi spri-čevali, poštna in boljša oseba srednjih let. Išče službo pri boljšem samo-ostojnem gospodarstvu in izven Ljubljane. — Cenj. ponudbe pod »Poštena 71« na upr. »Jutra«. 16571

Šofer-mehanik

išče za takoj službo k osebnemu avtomobilu. Na-slov pove uprava »Jutra«. 16538

Lesni strokovnjak

književno, korendent slov., ital in nem jezika, popolnoma samoostojen, išče mesta za takoj. Dopise pod »Samoostojen 557« na upr. »Jutra«. 16537

14-16letni deček

se sprejme kot tečaj. Pisarne ponudbe na upr. »Jutra« pod »St. 16«. 16533

Učenec

priden in pošten, se išče za manufakturno trgovino Naslov pove uprava »Jutra«. 16521

Hlapca

poštenega in zanesljivega, ki je vajen pri k. o. n. j. h. sprejme takoj Ivan Perdan naseljski, trgovina, Ljubljana — Iz deleže imajo prednost. 16547

Pisarna krojne šole

Ljubljana. Stari trg 19/11 sprejme praktikanstvo, ki bi pomagala v pisarniških poslih. 16535

Vezilja

in strojno vezilju, popo-tnoma izveščena, predvsem kuhel stroj, se sprejme takoj. Ponudbe po šifro »Vezenje« na upr. »Jutra«. 16526

Prodajalka

ki je zmožna sama voditi trgovino, se išče za takoj. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Poštena 531«. 16531

Vajenca

sprejme takoj splošni stališče za žrakovinarstvo And. Strakelj. Ljubljana. Gospoška ulica 4 16530

Okrajne zastopnike

sprejme v vseh večjih kra-jih Slovenije zavarovalnica. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Spreten in agilen«. 16501

Prvovrstna šivilja

se sprejme takoj na dom. Naslov pove uprava »Jutra«. 16502

Spretna šivilja

ki lepo in natančno izdo-ljuje damske obleke, do-buje delo na dom. Naslov v upravi »Jutra«. 16504

Kuharica

se sprejme za gostilno. Naslov pove uprava »Jutra«. 16535

Brivski pomočnik

mlajši, dober delavec, iz-urjen v belji frizuri, se sprejme 21. junija. Avgust Dalbello, hrivcu, Domžale. 16507

Šofer - mehanik

mlad, trezen in zanesljiv, kateri bi v prostem času opravljal razna dela v trgovini, v skladišču in drugod, se sprejme takoj v trajno službo. Ponudbe po-šlani na upravo »Jutra« pod »Zanesljiv 90« do 10. t. m. 16539

Učenec

zdrav, s dobrimi šolskimi spričevali (poštelni stari-šev z deleže imajo prednost), se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga in v delovni prireditelji Naslov pove upr. »Jutra«. 16540

Brivski pomočnik

zmožen slovenske, nem-ščine in madžarske, 30 do 24 let star, dober strežnik za gospode in kurier v hobilizirani, dobi takoj stalno mesto pri hrivcu Konrad Donko v Murški Soboti št. 173. Prekmurje. 16535

14-16letni deček

se sprejme kot tečaj. Pisarne ponudbe na upr. »Jutra« pod »St. 16«. 16533

Izurnjena pletilja

z večletno prakso, popo-tnoma izveščena, v vsako-vrstnem pletenju, se sprej-me. Reflektira se samo na prvovrstno mod. hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe je nasloviti na: Kocjanšč 8 drug. Domžale. 16520

Učenec

priden in pošten, se išče za manufakturno trgovino Naslov pove uprava »Jutra«. 16521

Hlapca

poštenega in zanesljivega, ki je vajen pri k. o. n. j. h. sprejme takoj Ivan Perdan naseljski, trgovina, Ljubljana — Iz deleže imajo prednost. 16547

Pisarna krojne šole

Ljubljana. Stari trg 19/11 sprejme praktikanstvo, ki bi pomagala v pisarniških poslih. 16535

Vezilja

in strojno vezilju, popo-tnoma izveščena, predvsem kuhel stroj, se sprejme takoj. Ponudbe po šifro »Vezenje« na upr. »Jutra«. 16526

Prodajalka

ki je zmožna sama voditi trgovino, se išče za takoj. Ponudbe na upravo »Jutra« pod značko »Poštena 531«. 16531

Vajenca

sprejme takoj splošni stališče za žrakovinarstvo And. Strakelj. Ljubljana. Gospoška ulica 4 16530

Okrajne zastopnike

sprejme v vseh večjih kra-jih Slovenije zavarovalnica. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Spreten in agilen«. 16501

Prvovrstna šivilja

se sprejme takoj na dom. Naslov pove uprava »Jutra«. 16502

Spretna šivilja

ki lepo in natančno izdo-ljuje damske obleke, do-buje delo na dom. Naslov v upravi »Jutra«. 16504

Kuharica

se sprejme za gostilno. Naslov pove uprava »Jutra«. 16535

Brivski pomočnik

mlajši, dober delavec, iz-urjen v belji frizuri, se sprejme 21. junija. Avgust Dalbello, hrivcu, Domžale. 16507

Stiskalnica za vino

s velikim hrastovim pritiskalom, številni deli iz železa, kotlarski hotel in št. klop in več ograd za okna, radi pre-dajave ceno napredaj. — Pojavnila daje Oskar Bil-lerbeck v Kamnici pri Ma-riboru. 16513

Spalno opravilo

3 kompi postelji, 2 omari, 2 nočni omari, miza in 2 stola, prodam za 2500 Din. Naslov pove uprava »Jutra«. 16197

Hrastovo jedilnico

elegantno, temno polirano, najfinije izdelano, prodam po jako nizki ceni. Ig. Repak. Ljubljana. Poljan-ska cesta 21. 16501

2 spalni opravi

kompletni za 2 sobi, ena čenčeva, druga macesnova, naravne, še nerabljene, na-prodaj v hru. zalogo. — »Marwan«, Maribor, Ro-tovski trg 4. 16507

2 veliki kleti

uporabni tudi za skladišče, se takoj oddaja Naslov v upravi »Jutra«. 16536

Lokal

po možnosti s stanovanjem se išče, najraje v Šiški — Naslov pove uprava »Jutra«. 16491